

SPORT

ILUSTROWANY DWUTYGODNIK GIMN.-SPORTOWY

WSZYSCY NA ZLOT.

Hasło to rozbrzmiewa przez całą Polskę, jak długa i szeroka, aż do najcichszych zakątków wiejskich, gdziekolwiek Sokół usiał swe Gniazdo. Hasło to przedostało się także za granice Polski na daleką obczyznę, za ocean nawet, bo i tam biją gorące serca sokole, stęsknione do Macierzy. Głośnem i sympatycznie witanem echem odzywa się hasło to również wśród pobratymców naszych słowiańskich, którzy do jednej wielkiej zaliczając się z nami rodziny i złączeni ponadto z nami wspólną i jedną w swych celach narodowych ideą sokolą, chcą uczestniczyć w naszym święcie sokolem polskim w Poznaniu i tutaj na zachodnich rubieżach Rzeczypospolitej razem z nami zadokumentować braterstwo ogólnosłowiańskie.

Wszyscy na Zlot! Hasło to obowiązuje przede wszystkim nasze Sokolstwo polskie i zamienić się winno w wielki, potężny czyn. Wszakże, by czyn ten wzbudził podziw i szacunek ogółu dla Sokolstwa, by był potwierdzeniem jego wartości dla Narodu i Państwa, — na to potrzeba pracy, pracy i jeszcze raz pracy!

Od terminu Zlotu dzieli nas zaledwie już tylko siedem miesięcy, więc czas nagli. Podczas minionych miesięcy latowych rojno i gwarno było na naszych boiskach, przy zlotach dzielnicowych i okręgowych,

przy pokazach gniazdowych i przy szarej, codziennej pracy przygotowawczej, jak to żywo unaocznia ilustracja na tytułowej karcie niniejszego numeru „Sokoła“. Bacznie śledzili pracę tę prezes i naczelnik związkowy, pilnowali jej prezesi i naczelnicy dzielnicowi, robili swoje prezesi i naczelnicy Okręgów i Gniazd. Przypuśćmy, że wszyscy oni spełnili swój obowiązek, to i tak jeszcze dużo pozostaje do zrobienia. Wszystkie nasze letowe występy wykazały liczne i poważne braki w wyszkoleniu gimnastycznym i ogólnosokolem naszych drużyn. Braki te usunąć niech będzie zadaniem naszym podczas miesięcy zimowych. Podstawy sprawności fizycznej, które dało boisko, niech rozszerzy i udoskonali praca zimowa w sali, prowadząc do zupełnego opanowania ćwiczeń złotych. Nie wolno nam podczas zimy przerywać pracy i nie wolno tłumaczyć się brakiem sali; zastąpić ją może i — w razie potrzeby — musi każdy, choćby najmniejszy pokój prywatnego mieszkania, w którym ćwiczyć się można choćby w pojedynkę. Potrzeba tylko trochę dobrej woli i zapału dla sprawy, a sprawa nasza warta przecież i dobrej woli i wysiłku pracy.

Wyzyskajmy przeto należycie dzielący nas jeszcze od Zlotu okres czasu. — Wszyscy na Zlot i wszystko dla Zlotu!

Druhu Naczelniku!

Czy pomyślałeś już o zakupie ubiorów gimnastycznych i sprzętów :— dla drużyny swego gniazda na Zlot w 1929 roku! :—

Najkorzystniejsze źródło zakupu jest

Dom Sportowy

Swój do Swego

Po Swoje

Sw. Marcen 14 Wiencek i S-ka - Poznań Telefon 55-71

Cenniki i Katalogi gratis! Dogodne warunki zapłaty! Zwracamy uwagę na naszą reklamę na cegiełk. funduszu złotowego. Cenniki i Katalogi gratis!

WYKWINTNA ODZIEŻ MĘSKA NA MIARĘ

W. Frackowiak

Poznań, ul. 27. Grudnia 20

Sprzedaz materiałów na ubrania, kostjumy i płaszcze.

Płaszcze gotowe w najnowszych fasonach.

Futra i błamy futrzane w obfitym wyborze.

Prace kuśnierskie wykonuje we własnej pracowni.

SOKÓŁ

ORGAN DZIELNIC WIELKOPOLSKIEJ I POMORSKIEJ ZWIĄZKU TOWARZYSTW GIMN. „SOKÓŁ” W POLSCE.

Abonament włącznie opłaty pocztowej:
miesięcznie 0,60 zł, dwumiesięcznie
1,20 zł, kwartalnie 1,80 zł.

Rękopisów niezamówionych redakcja
nie zwraca.
Przedruk artykułów bez podania źródła
i autora wzbroniony.

Wychodzi 1 i 15 każdego miesiąca.

Adres redakcji i administracji:

Wydawnictwo „Sokół”, Poznań, Wrocławska 18.

Telefon 1826 i 1827

Konto: P. K. O. Poznań 211 311

Ogłoszenia: $\frac{1}{4}$ strona 150 złotych,
 $\frac{1}{2}$ strony 80 złotych, $\frac{3}{4}$ strony 50 zło-
tych, $\frac{1}{8}$ strony 30 złotych, $\frac{1}{16}$ strony 15
złotych. — Rabaty: Przy 1 razie 0 pro-
cent, 3 razach 10 procent, 6 razach
15 procent, 12 razach 20 procent i 24
razach 25 procent.

ECHA WIELKIEJ CHWILI DZIEJOWEJ.

Sokolstwo Słowiańskie u mogiły Nieznanego Żołnierza w Paryżu 11 listopada 1928 r.

Z okazji 10-tej rocznicy rozejmu, Związek Sokolstwa Słowiańskiego zmanifestował swoje uczucia wdzięczności dla bohaterów, poległych w czasie wojny, która spowodowała oswobodzenie narodów słowiańskich Europy środkowej.

Prezes Związku Sokolstwa Słowiańskiego (Dr. Scheiner, z powodu złego stanu zdrowia nie był w możności przyjechać z Pragi, jak również Dr. Gangl z Lublany, prezes Sokolstwa Jugosłowiańskiego, — przybył natomiast dh. Adam Zamoyski, prezes Związku Sokółów Polskich i jednocześnie wiceprezes Związku Sokolstwa Słowiańskiego, specjalnie do Paryża na tę piękną uroczystość i jej przewodniczył.

Dnia 11 listopada o godz. 9,30 rano, na rogu Avenue Wiktora Hugo i placu de l'Etoile, była naznaczona zbiórka Sokółów Słowiańskich, którzy zgromadzili się wokoło wspaniałego wieńca. Na wieńcu tym widniały cztery narodowe wstęgi z napisami w językach słowiańskich czterech obecnych grup sokolich, mianowicie Związków: Czeskosłowackiego, Jugosłowiańskiego, Polskiego i Rosyjskiego na obczyźnie, a wpoprzek tych wstęg umocowana była biała jedwabna, ze złotą lamą, wstęga z napisem w języku francuskim: „Związek Sokolstwa Słowiańskiego w hołdzie Nieznanemu Żołnierzowi 11 listopada 1928”.

W pobliżu mogiły Nieznanego Żołnierza, pod Łukiem Triumfalnym, zgromadzili się przedstawiciele pp. ambasadora Rzeczposp. Polskiej, Królestwa Serbów, Chorwatów i Słowienców, oraz Republiki Czeskosłowackiej, oczekując przybycia delegacji sokolej. Obecny był również przedstawiciel sztabu marszałka Focha, przedstawiciel gubernatora wojskowego Paryża, generała Gouraud, wreszcie osobiście przybyli generałowie Weygand i Niessel.

Punktualnie o godz. 10-tej pochód sokoli ruszył z miejsca zbiórki, poprzedzany przez komisarza policji municipalnej i oficera komendy miasta Paryża. Na czele pochodu, czterech Sokółów — Czech, Jugosłowianin, Polak i Rosjanin — niosło wieniec; za nimi kroczyli w jednej linii chorążowie ze sztandarami Dzielnic VII Sokolstwa Polskiego oraz Gniazd cze-

skosłowackiego, jugosłowiańskiego, polskiego i rosyjskiego w Paryżu; za sztandarami postępował dh. prezes Zamoyski, a za nim prezes Dzielnic VII dh. Szałkowski oraz prezesi wymionionych Gniazd słowiańskich z Paryża; pochód zamykał, prowadzony przez naczelnika Dzielnic VII dha Woźniaka, liczny zastęp Sokółów, wśród których szczególnie wyróżniał się oddział polski, tak swą poważną liczbą, jak i zewnętrznym wyglądem.

Przed mogiłą Sokoli ustawiają się po dwu jej stronach, a dh prezes Zamoyski składa wieniec. W tej chwili pada krótka komenda dha Woźniaka — wszyscy stają na baczność, sztandary się pochylają, generałowie, oficerowie i Sokoli salutują i następuje pełna głębokiego wzruszenia minuta milczenia...

Opuszczającym mogiłę Sokolom zgotowała publiczność paryska piękną i serdeczną owację, jako wyraz wdzięczności za złożenie hołdu Nieznanemu Bohaterowi Francji. W akcie tym widziano też radodny objaw zbliżenia, które się dokonywało od czasu wielkiej wojny między wyzwolonymi narodami słowiańskimi Europy środkowej — zbliżenia, którego najsilniejszym czynnikiem jest Związek Sokolstwa Słowiańskiego.

Wręczenie marszałkowi Fochowi związkowej odznaki zaszczytnej.

Z okazji pobytu swego w Paryżu na uroczystości 10-lecia zakończenia wojny światowej, wręczył dh. prezes Adam Zamoyski pogromcy Niemców, marszałkowi Francji i Polski, Ferdynandowi Fochowi, odznakę zaszczytną Związku Tow. Gimn. „Sokół” w Polsce.

W następstwie tego wystosował marszałek Foch do Przewodnictwa Związku Sokolstwa Polskiego w Warszawie następujący telegram:

W dniu 10-tej rocznicy zwycięstwa zaszyłam Związkowi Sokółów Polskich zapewnienie mego szczerzego uznania dla ich wysiłku i dla ich działalności oraz podziękowanie za zaszczytną odznakę, którą mi wręczył ich prezes.

Marszałek Foch.

Telegram ten został odczytany na wielkim zebraniu uroczystościowym Sokolstwa w Warszawie w dniu 11 listopada i powitany entuzjastyczną owacją na cześć Francji i jej bohatera marszałka Focha.

Sokolstwo Polskie w Ameryce wobec Święta Niepodległości.

Druh prezes związkowy Adam Zamoyski otrzymał od Związku Sokolstwa Polskiego w Ameryce następujący telegram:

„W dziesiątą rocznicę niepodległości Polski, dla której całe Sokolstwo polskie w momentach najbardziej krytycznych odegrało przepiętną rolę, ślemy Macierzy hołd i pozdrowienie.

Za Sokolstwo Polskie w Ameryce
Starzyński, prezes.

Serdeczny ten telegram jest wymownym i radosnym objawem nierozdzielnych braterskich węzłów, łączących Sokolstwo nasze za oceanem z krajem macierzystym w wszelkiej jego doli — węzłów, które za-

cięśniły się jak najbardziej podczas niedawnego pobytu delegacji sokolej z Polski w Ameryce.

Echa czechosłowackiego Święta Narodowego.

Pobratymczy naród czechosłowacki obchodził swoje Święto Niepodległości już w dniu 28 października. Z okazji tej wystosował dh. prez. Adam Zamoyski telegram z życzeniami na ręce Posła Republiki Czechosłowackiej w Warszawie, który odpowiedział następującym pismem w języku polskim:

Poselstwo Republiki Czechosłowackiej
w Warszawie.

Szanowny Panie Prezesie!

Zechce Pan przyjąć i wyrazić zarazem Związkowi Sokolstwa moje serdeczne podziękowanie za miłe życzenia, które nadesłał mi W.Pan z okazji naszego święta narodowego.

Łącząc wyrazy prawdziwego poważania, ślę „Związkowi” życzenia pomyślności w dalszej jego działalności.

Dr. Vaclav Girska.

Z DZIELNICY WIELKOPOLSKIEJ.

Do Zarządów Gniazd Sokolich

Dzielnicy Wielkopolskiej.

Wielkim wysiłkiem pracy i kosztów wznowiono wydawnictwo „Sokoła”, i to o znacznie rozszerzonych rozmiarach z doborową treścią i wytwornym wyglądem zewnętrznym. Wiemy też, że wydawnictwo to spotkało się z ogólnym uznaniem, mimo to wszakże — jak się zdaje — Zarządy Gniazd naszych i poszczególni druhowie nie zdają sobie sprawy z tego, że koszt wydawnictwa winny być pokryte, jeżeli wydawnictwo ma istnieć i prawidłowo się rozwijać a temsamem spełniać swe doniosłe zadanie. Jak nas bowiem informuje administracja wydawnictwa, ogromna liczba Gniazd traktuje tę sprawę z wprost karygodną opieszałością; nadsyłane egzemplarze przyjmuje i rozdaje się bardzo ochoczo, lecz wcale nie myśli się o tem, że należy też odwrotnie uiścić opłatę. Zarządy Gniazd otrzymały polecenie wyznaczenia jednego z swych członków, któryby się specjalnie zajmował propagandą na rzecz wydawnictwa naszego. Liczne Gniazda już to uczyniły i tam też sprawa ta rozwija się bardzo pomyślnie, jednakże bardzo dużo Gniazd jeszcze wogóle nic w tej sprawie nie uczyniło, a na upomnienia nawet się nie odezwie.

Druhowie i Druhny, więcej poczucia obowiązku i karności sokolej! Tego od Sokółów wymagać można i trzeba. W każdym Gnieździe napewno znajdzie się kilkunastu lub choćby kilku chętnych i stałych abonentów „Sokoła”, tylko trzeba się do tego zabrać, a pozatem przecież każde Gniazdo, jako takie, powinno zamówić po 2 egzemplarze, i to jeden do przeczytania, a drugi niezniszczony do biblioteki Gniazda, celem oprawienia w książkę przy końcu roku.

Wzywamy przeto Zarządy Gniazd, aby niezwłocznie swój obowiązek pod tym względem spełniły, jak również poleca się Zarządom Okręgów, aby podczas zjazdów i lustracji poświęcały sprawie abonowania

„Sokoła” przez Gniazda baczną uwagę. Wydawnictwo to jest dla nas, szczególnie obecnie w okresie przedzłotowym, wprost niezbędne, więc obowiązkiem wszystkich jest być jego zapewnić przez należyte poparcie finansowe, to znaczy przez zamawianie jaknajliczniejszych egzemplarzy „Sokoła”. Czołem!

PRZEWODNICTWO DZIELNICY WIELKOPOL.

(—) Wincenty Fellner (—) Antoni Wolski
sekretarz prezes

Komunikat Przewodnictwa Dzielnicy Wielkopolskiej w sprawie zawodów narciarskich. Przewodnictwo Związku zawiadamia, że w łączności z odbywającymi się w Poznaniu z okazji Złotu ogólnymi zawodami związkowymi, odbędą się w lutym 1929 r. sokolskie zawody narciarskie w Zakopanem.

Podając powyższe do wiadomości, wzywa się Gniazda, które narciarstwo uprawiają, do udziału w zawodach.

Obchód Święta Niepodległości w Gnieździe sokolem Poznań-Śródką. W czwartek, 8. b. m. odbyło się w Sokole Śródeckim na pięknie udekorowanej sali Domu Katolickiego uroczyste zebranie, poświęcone uczczeniu 10-lecia odzyskania niepodległości państwowej przy licznych udziałach członków oraz zaproszonych gości.

W pierwszej części zebrania załatwiono bieżące sprawy organizacyjne, przyczem obecny na zebraniu prezes Dzielnicy Wielkopolskiej dh. Wolski dokonał wręczenia nagród zwycięzcom w tegorocznych zawodach gniazdowych oddziału młodzieży, wygłaszając do nich serdeczne i gorące przemówienie z zachętą do pielęgnowania cnót sokolich i ducha narodowego.

Część uroczystościową zebrania zagał prezes Gniazda dh. Maksymilian Bytter stosownym przemówieniem, a na dalszy program złożyły się popisy muzyczne — na skrzypcach dh. Piaska przy akompaniamencie p. Fibaka na fortepianie oraz cały szereg miłych deklamacji, wygłoszonych przez dziewczynki i chłopców z oddziału młodzieży sokolej, a mianowicie Wiktorję Wydarkiewiczównę, Władysławę Zielińską, Wandę Mikołajewską, Stanisławę Mielcarkównę, Sewerynę Plutównę oraz Tadeusza Stacheckiego i Tadeusza Szymańskiego. Poszczególne produkcje te znalazły serdeczne uznanie i żywy poklask. — Obszerny i treściwy referat o znaczeniu tego ogólnonarodowego Święta Niepodległości oraz o wybitnym udziale Sokolstwa w dziele odrodzenia Polski i wielkich jego zadaniach dla przyszłości Narodu i Państwa, wygłosił prezes dzielnicy dh. Wolski. Pod koniec przemówił jeszcze krótko prezes Okręgu Poznańskiego dh. Lewandowski, poczem dh. przewodniczący zamknął uroczyste zebranie gorącym apelem do gorliwej i wytrwałej służby sokolej dla Polski.

Wieniec złożony przez Sokolstwo Siowiańskie u mogiły Niezanego Żołnierza w Paryżu dnia 11 listopada 1928 r.

Przebieg uroczystości tej, choć skromnej lecz podniosłej, wywołał ogólny nastrój nadzwyczaj serdeczny i niewątpliwie przyczynił się do dalszego pięknego rozwoju Gniazda śródeckiego, które tak dzielnie pracuje w należytem zrozumieniu szczytnego hasła sokolego: zdrowy duch w zdrowym ciele!

Uroczystości dziesięciolecia niepodległości w Sokole żeńskim Poznań XII. We wtorek, 13 b. m. odbyło się półroczne walne zebranie żeńskiego Gniazda sokolego Poznań XII., połączone z obchodem 10-lecia odzyskania niepodległości państwowej. Przy licznych udziałach uczestników zagaiła prezeska Gniazda dhna Dobroczyńska, witając prezesa Dzielnicy Wielkopolskiej dhna Wolskiego oraz przewodniczącą Dzielnicowego Wydziału Sokolic dhną Halinę Rozmiarkową, poczem przystąpiono do sprawozdań półrocznych zarządu, mianowicie zast. sekretarki dhny Wolniewiczowej, skarbniczki dhny Frydrychowej i naczelniczki dhny Korachówny. Sprawozdania te wykazały wymownie, że Gniazdo to, istniejące dopiero od kwietnia rb. dobrze pracuje, więc też znakomicie się rozwija. Członków liczy obecnie z górą 150; zebrania odbywają się co miesiąc, na których, poza załatwianiem bieżących spraw organizacyjnych, są wykłady, pogadanki, śpiewy i deklamacje; w miesiącach latowych odbywały się co tydzień na boisku pod dozorem starszych druhen schadzki dla dzieci, które częstowano kawą oraz zabawiano różnemi grami. Pod względem gimnastycznym Gniazdo żeńskie znajduje się na wyżynie, mając w swych szeregach wybitne lekkoatletki, które w zawodach międzyklubowych odnoszą poważne sukcesy. Zarząd Gniazda nie szczędi też wydatków na szkolenie swych druhen, wysyłając je na różne kursy i zawody; ogólna liczba ćwiczących druhen wynosi przeszło 60. Nawet kasa gniazdowa w dobrym znajduje się stanie; widocznie Sokolice dobrze rozumieją i spełniają swój obowiązek opłacania składek członkowskich, bez czego żadna organizacja należycie pracować i prawidłowo rozwijać się nie może. To też w dyskusji nad sprawozdaniem prezes dzielnicowy dh. Wolski z uznaniem podniósł intensywną i owocną pracę, zachęcając do wytrwania na tej drodze i do jeszcze silniejszego spotęgowania swej działalności z uwagi na olbrzymie zadania, jakie na Gniazda poznańskie nakłada przyszłoroczny Złot Wszechsłowiański.

Drugą, uroczystościową część zebrania zainaugurowało krótkie lecz gorące przemówienie dhny przewodniczącej oraz wspólny śpiew „Boże coś Polskę”, poczem dhna Dziembowska wygłosiła dłuższy odczyt, poświęcony dziesięcioleciu odzyskania niepodległości państwowej. Programu dopełniły trzy deklamacje druhen, a na zakończenie odśpiewano „Rotę”.

Piękny ten wieczór niewątpliwie przyczyni się do dalszego powiększenia sympatji, jaką się cieszy nasz żeński „Sokół” i do dalszego wzmocnienia szeregów szermierek idei sokolej.

Założenie żeńskiego Gniazda sokolego Poznań-Wilda. Przy Tow. gimn. Sokół na Wildzie już od dłuższego czasu istniał oddział żeński, który pod kierownictwem drużny Święcieckiej bardzo pomyślnie się rozwijał. Ażby żeńską pracę sokolą bardziej skoncentrować, powstał projekt utworzenia samodzielnego Gniazda żeńskiego.

W tym celu odbyło się w niedzielę, 18 listopada w salce parafjalnej specjalne zebranie przy licznych udziałach druhen oraz pań, interesujących się sprawą sokolą, a także przedstawicieli sokolich władz organizacyjnych, a mianowicie prezesa Dzielnicy Wielkopolskiej dhna Antoniego Wolskiego, zast. nacz. dziel. dh. Wiktora Maćkowiaka, wiceprezesa Okręgu Poznańskiego dh. Maksymiljana Byłtera oraz dhny Zofji Herniczekowej z Dzielnicowego Wydziału Sokolic i dhny Dr. Bożeny Stelmachowskiej, przewodniczącej Okręgowego Wydziału Sokolic.

Po zagajeniu przez dhną Święciecką objęła przewodnictwo zebrania dhna Herniczekowa, poczem dh. prezes Wolski w dłuższym przemówieniu przedstawił wzniosły cel pracy Sokolic w ramach ogólnej organizacji związkowej, życząc zakładającemu się nowemu Gniazdu żeńskiemu jak najpomyślniejszego rozwoju. Bardzo serdecznie przemówiła następnie dhna Stelmachowska oraz dh. Byłter w imieniu Okręgu, poczem dokonano formalnego założenia nowego Gniazda, do którego zaraz zapisała się pokaźna ilość osób, oraz jednogłośniego wyboru Zarządu, w skład którego wchodziły drużny: Helena Maćkowiakowa — prezeska, Weronika Święciecka — zast. prez., Anna Maćkowiakówna — sekretarka, Agnieszka Papieżówna — skarbniczka, Janina Kurczewska — naczelniczka, oraz Prakseda Ernsdorfowa, Józefa Gebłowa i Marja Hoffmannowa jako ławniczki. — Następnie omawiano jeszcze sprawę zapoczątkowania normalnej pracy organizacyjnej nowego Gniazda, której program przygotowuje w szczególności Zarząd, poczem przewodnicząca zakończyła obrady życzeniem jak najowocniejszej pracy tej nowej żeńskiej placówce sokolej.

Oddział żeński przy „Sokole” w Kostrzynie. Do zanotowania mamy radosny fakt wznowienia oddziału żeńskiego przy Tow. gimn. „Sokół” w Kostrzynie. Praca napotyka wprawdzie chwilowo na trudności z braku naczelniczki i odpowiedniej ćwiczeni. Sądzić jednak należy, iż zapał z jakim drużny nasze zabrały się do pracy, przełamie przeszkody i stworzy wdzięczne pole pracy dla fizycznego zdrowia społeczeństwa. Nowemu oddziałowi żeńskiego „Sokoła” towarzyszą gorące życzenia owocnej pracy dla dobra Sokolstwa ku chwale Ojczyzny. (kd).

Zawody lekkoatletyczne „Sokoła” w Kostrzynie ku uczczeniu Święta Niepodległości. Zawody te, przy dość licznej frekwencji zawodników, dały wyniki przeciętne. Na wyróżnienie jednak zasługują piękne wyniki osiągnięte przez młodzież, co pozwala Sokolowi kostrzyńskiemu z nadzieją spoglądać w przyszłość. W program zawodów wchodziły również ćwiczenia wolne, które każdy zawodnik zobowiązany był wykonać. I tutaj ze smutkiem zanotować musimy, iż ćwiczeń tych bezbłędnie nikt niestety nie wykonał. A więc do pracy, druhowie, bo Złot Wszechsłowiański niedaleko.

Wynik techniczny zawodów lekkoatletycznych był następujący:

Drużny. Bieg 60 m: 1) Monarchówna 10,2 sek., 2) Bzdargówna 10,2 sek., 3) Sikorska 11,15 sek. Skok w dal: 1) Bzdargówna 3,30 m, 2) Sikorska 2,75 m, 3) Wolińska 2,38 m. Pełnięcie kulą 3,663 kg: 1) Bzdargówna 6,89 m, 2) Owczarzakówna 6,73 m, 3) Monarchówna 6,32 m.

I. drużyna Oddziału Piłki Nożnej przy Tow. Gimn. „Sokół” w Kostrzynie.

Stoją od lewej: Wieczorkiewicz, Woliński, Dąbkowski, Ruta Czesław, Walenciak, Drzewiecki B., Matuszak E., Ruta J., kierownik O. P. N. druż. Jahns, Drzewiecki K., Janiak, prezes Tow. dh. Wł. Bigos. Siedzą: Nizielski i F. Matuszak.

Młodzież poniżej 18 lat. Bieg 60 m: 1) Woźny Edm. 8,2 sek., 2) Kujawa Fr. 8,3 sek., 3) Matuszak Edmund 9,1 sek. Pchnięcie kulą 3,663 kg: 1) Woźny Edm. 13,92 m, 2) Matuszak Edm. 10,87 m, 3) Kujawa Fr. 8,93 m. Skok wzwyż: 1) Woźny Edm. 1,35 m, 2) Matuszak Edm. 1,25 m, 3) Matuszak Józef 1,15 m.

Druhowie ponad 21 lat. Bieg 100 m: 1) Tórz Jan 12 sek. Bieg 800 m: 1) Tórz Jan 2,48,4 min. Skok wzwyż: 1) Tórz Jan 1,20 m. Pchnięcie kulą 7 1/4 kg: 1) Tórz Jan 8,60 m. Rzut granatem: 1) Tórz Jan 35,26 m.

Druhowie. Bieg 100 m: 1) Kujawa Fr. 13,1 sek., 2) Ludwiczak Edm. 13,4 sek., 3) Kowalski i Bigos po 14 sek. Skok w dal: 1) Bigos 5,15 m, 2) Kowalski 4,99 m, 3) Drzewiecki B. 4,50 m. Skok wzwyż: 1) Bigos i Wieczorkiewicz po 1,30 m, 2) Kowalski 1,25 m. Pchnięcie kulą 7 1/4 kg: 1) Bigos 9,37 m, 2) Owczarzak L. 8,83 m, 3) Kowalak 8,50 m. Rzut granatem: 1) Kowalak 42 m, 2) Owczarzak 41,25 m, 3) Bigos 39,40 m. (kd).

Z Gniazda w Ostrowie Pozn. Celem godnego uczczenia 10-lecia niepodległości Polski urządziło tuż. Gniazdo w sali Grand-Cafe uroczysty obchód połączony z odczytem i deklamacjami.

Słowo wstępne wygłosił dh. prezes Szrejbrowski i odczytał o „Roli Sokolstwa w odbudowaniu Polski”, a bardzo piękne deklamacje wygłosiły drużyny Kłamanówna B. „Dziesięć lat...” — Poprawianka „O Jasku ulanie...” oraz Mintówna i Molska. Deklamacje te wywarły na licznie zebranych członkach i gościach silne wrażenie, które uwydatniło się w rzeszystych oklaskach. — Na zakończenie odśpiewano wspólnie „Rotę”.

Cała uroczystość wypadła nadspodziewanie, to też pozostanie ona długo w pamięci wszystkich uczestników.

Uroczystość 10-lecia niepodległości Polski w Tarchalach Wielkich (Okręg ostrowski). Uroczystość 10-lecia niepodległości Rzeczypospolitej Polskiej, którą— urządziło tutejsze Tow. Sokół, rozpoczęła się odegraniem pobudki. O godz. 8 rano uformowany pochód z Tow. Sokół i Tow. Powst. i Woj. udał się przy dźwiękach własnej orkiestry do kościoła parafialnego na nabożeństwo. Po dzięczynnym nabożeństwie popłynęła z ust wiernych pod strop świątyni błagalna pieśń: „Ojczyźnie wolnej pobłogosław Panie”.

O godzinie 3 po południu nastąpiło odsłonięcie tablicy pamiątkowej przez dh. Wiktora Barabascha, jako przewodniczącego ko-

Chorąży gniazda Poznań IX (Starołęka) dh. Piotr Podeszwa w otoczeniu swych 4 synów i 2 córek, którzy od najmłodszych lat wstępują w szeregi sokole i zaliczają się do najgorliwszych członków gniazda. Dh. Podeszwa mimo swego wieku sprawował przez kilka miesięcy funkcję naczelnika gniazda i to w chwili, gdy tow. zabrakło kierownika technicznego.

Drużyna ćwicząca Sokola Poznań IX. w Starołęce

w czasie lustracji przez naczelnika okręgu Poznańskiego dh. Edm. Rutkowskiego. Na sali stanęło do ćwiczeń 22 druhow, 5 młodzieży męskiej, 9 druhen i 11 młodzieży żeńskiej. Ćwiczenia wypadły dość sprawnie. Starołęka zalicza się obecnie do najruchliwszych gniazd na terenie Poznania. Lustracja odbyła się w ubiegłą niedzielę t. j. dnia 18. 11. 1928 r.

mitetu, po uprzednim stosownym przemówieniu. Pomnik ten, na ufundowanie którego Tow. Sokół zobowiązało się pokryć część wydatków, będzie na wieczne czasy pamiątką podniosłej uroczystości i wyrazem patriotycznych uczuć Sokola-Polaka. Uroczystość popołudniowa zakończyła się defiladą Sokola.

Wieczorem o godzinie 6-tej urządzono uroczystą akademię na sali p. Rucińskiego, którą otworzył w pięknym przemówieniu dh. prezes Teodor Dolatka, a naczelnik Tow. wygłosił deklamację p. t. „Naszej Ojczyźnie”. Referat, który ilustrował 10-letni dorobek Polski, wygłosił dh. Barabasch, poczem na wezwanie dh. Dolatki licznie zebrana publiczność uczciła pamięć wszystkich poległych za Polskę powstaniem z miejsc i jednominutowym milczeniem; poczem orkiestra odegrała hymn narodowy. Podniosłą tę uroczystość, która na wszystkich wywarła wielkie wrażenie, zakończył wspólny śpiew: „Nie rzucim ziemi skąd nasz ród”. —pa—.

KRONIKA ŻAŁOBNA.

Ś. p. drużna Celina Grossówna.

Młode Gniazdo żeńskie w Poznaniu (Śródm.) dotkliwą i bolesną poniosło stratę. Naskutek nieszczęśliwego wypadku, mianowicie ciężkich obrażeń wewnętrznych odniesionych przy najechnaniu przez nieostrożnego kołownika, zakończyła młode swe życie śp. drużna Celina Grossówna, studentka Uniwersytetu Poznańskiego. Śp. zmarła drużna oddana była sprawie sokolej całą duszą, bardzo żywy brała udział w pracach Gniazda żeńskiego, i to także w oddziale ćwiczącym, wybitne zajmując miejsce w lekkiej atletyce, przyczem pogodą ducha oraz ogólnym swem szczerem i serdecznym usposobieniem zjednała sobie serca wszystkich. To też żal po stracie jej jest ogólny i serdeczny, czego wymownym dowodem był pogrzeb w dniu 2 listop. Krótką, lecz serdeczną pracą swą zapewniła sobie śp. drużna Celina trwałą i wdzięczną pamięć w Sokole, a tak ciężko dotkniętą matkę jej, której jedyną była podporą życia, niech Bóg pocieszyć raczy.

Z DZIELNICY POMORSKIEJ.

KOMUNIKAT Nr. 24.

Do Zarządów Okręgowych oraz członków Przewodnictwa i Wydziału Technicznego Dzielnicy Pomorskiej Związku Tow. Gimn. „Sokół” w Polsce.

Poniżej podajemy odpis Komendy Obwodu P. W. 63 p. p. w Toruniu z dnia 26. b. m., w myśl którego zachęcić wypada, aby w każdym Okręgu znalazło się co najmniej 2 kandydatów z pośród Sokół, którzy nadawali się na instruktorów powiatowych W. F. i wzięli udział w omawianym kursie. W ten sposób byłaby idealnie sprawa rozstrzygnięcia co do intensywnej pracy na niwie sokolej, bo taki instruktor mógłby z bardzo wielką korzyścią dla danego Okręgu pracować. Dlatego zwracamy szczególną uwagę na ten rozkaz i gorąco prosimy w myśl tegoż postąpić.

Czołem!

PRZEWODNICTWO DZIELNICY POMORSKIEJ ZWIĄZKU TOW. GIMNASTYCZNYCH „SOKÓŁ” W POLSCE.

(—) Wł. Samoliński, prezes. (—) Bol. Makowski, naczelnik.

(—) St. Kunz, sekretarz.

ODPIS.

Komenda Obwodu P. W. 63 p. p.

L. dz. 1233/28.

Toruń, dnia 26 paźdz. 1928.

Z początkiem grudnia r. b. zostanie uruchomiony trzymiesięczny kurs wychowania fizycznego i sportów, który będzie miał na celu wyszkolenie pewnej ilości instruktorów W. F. dla poszczególnych powiatów.

Sluchacze po ukończeniu kursu z dobrym wynikiem otrzymają stałe posady płatnych instruktorów wychowania fizycznego na powiat i będą oddani na etat Powiatowych Komitetów P. W.

W związku z powyższym nakazuję Powiatowym Komendantom P. W. przedstawić po dwóch kandydatów na powiat, którzy muszą odpowiadać następującym warunkom:

1. podoficer rezerwy z ukończoną szkołą podoficerską,
2. nie przekroczone 23 lat,
3. umiejętność poprawnego pisania i czytania,
4. pisemną deklarację, że po ukończonym kursie obejmie posadę stałego instruktora wychowania fizycznego.
5. opinia za czas służby wojskowej, czynników administracyjnych, względnie organizacji P. W. bardzo dobra.

Wykazy kandydatów na powyższy kurs powinny wpłynąć do kancelarii Obwodowego Komendanta P. W. do dnia 15 listopada 1928.

Szczegóły, dotyczące rozpoczęcia kursu i w co kursanci powinni się zaopatrzyć, podam dodatkowo.

KOMENDANT OBWODU P. W. 63 p. p.

(—) Karczewski, kpl.

Dr. Alfons Ługiewicz,
prezes Gniazda w Kowalewie.

KOMUNIKAT Nr. 25

Przewodnictwa Dzielnicy Pomorskiej.

Do Zarządów Okręgowych i Gniazd Sokolich Dzielnicy Pomorskiej Związku Tow. Gimn. „Sokół” w Polsce.

1. Dotyczy zebrań miesięcznych Gniazd.

Zwracamy się do Zarządów Okręgowych z poleceniem, aby w swych Okręgach ustaliły kalendarz zebrań t. j. dzień i lokal, w którym odbywają się zebrania Gniazd, celem ogłoszenia ich w organie naszym.

Kalendarzyk zebrań ma być stale ogłoszony, ażeby tak członkom odnośnego Gniazda, jak i przyjezdnym Sokolom na odbywające się zebrania zwrócić uwagę.

Prosimy Zarządy Okręgowe o zajęcie się natychmiast tą ważną sprawą, a Zarządy Gniazd powinny zaraz przygotować taki kalendarzyk. Zebrania powinny się stać w pewnym dniu każdego miesiąca odbywać.

2. Dotyczy kupowania u naszych członków.

My Sokoli w pierwszym rzędzie popierać się powinniśmy nawzajem. Nam nie wolno pod żadnym pozorem kupować u obcych. My musimy hasło „Swoje do swego po swoje” w czyn wprowadzić. Tego wymaga interes narodowy.

Idziemy nawet dalej: W pierwszym rzędzie powinniśmy zaopatrywać się w nasze potrzeby u członków naszej organizacji. I dlatego z każdej miejscowości chcemy podawać w „Sokole” adresy tych samodzielnich rzemieślników, kupców i przemysłowców, a członków „Sokoła”, których należy popierać i u których brać „Sokoła” z obowiązku kupować powinna.

Prosimy zatem o nadesłanie nam spisu członków każdego gniazda, wedle prowadzonych przedsiębiorstw.

3. Ogłoszenia w „Sokole”.

Prosimy Zarządy Gniazd, aby rozwinęły agitację, aby w każdej miejscowości, gdzie istnieje Gniazdo Sokole, kupiec czy przemysłowiec dał ogłoszenie płatne do „Sokoła” i to nie na raz, ale co najmniej na 6 razy.

Szczególnie należy zwrócić się do firm, które prowadzą artykuły sportowe, aby dały do naszego organu ogłoszenia. Za pozyskanie ogłoszenia płaci Wydawnictwo „Sokoła” odpowiednią prowizję.

4. Podatek Sokoli na rzecz Złotu Wszechsłowiańskiego.

Przypominamy Zarządom Gniazd, aby natychmiast przekazały na nasze konto przez P. K. O. Nr. 209838 podatek na rzecz Złotu Wszechsłowiańskiego w Poznaniu i to pierwszą połowę w kwocie 1 zł od członka płatną już w październiku r. b.

5. Fundusz złotowy.

Wprost do Poznania przez P. K. O. Nr. 209822 należy wysłać te pieniądze, które w Gniazdach zbiera się na bloczki doręczone przez Zarządy Okręgowe poszczególnym Gniazdom. O ile Złot Wszechsłowiański ma się udać, to musimy go sfinansować, bo koszt

Dsiesięciobój o mistrzostwo Pomorza dnia 14. X. 28.

Od lewej: Kuhn, Maliszewski, Majtowski Roman, Bączyński, Majtowski Stefan (zwycięzca).

Złotu są olbrzymie, a my Sokoli je zapłacić musimy.

6. Mundur uroczystościowy.

Z różnych stron dochodzą nas pytania, kiedy obowiązkowo nosi się mundur uroczystościowy. Na wszelkie te pytania odpowiadamy: Strój uroczystościowy obowiązuje na zebrania Rad Okręgowych, na zebrania pełnego Zarządu Dzielnicowego, na zebrania Rady Dzielnicowej, oraz z okazji wielkich publicznych występów czy to w Gniazdach, czy też w Okręgach lub Dzielnicach.

Na zabawy sokole zawsze należy zjawiać się w mundurze, który zawsze odpowiada strojowi wieczorowemu.

W pochodach, w których Sokoli biorą udział, należy stawać w mundurze.

Czołem!

PRZEWODNICTWO DZIELNICY POMORSKIEJ ZWIĄZKU TOW. GIMN. „SOKÓŁ” w POLSCE

(—) *Wł. Samoliński*, prezes.

(—) *Bol. Makowski*, naczelnik. (—) *St. Kunz*, sekr.

Fundusz dziesięciolecia Niepodległości Polski na budowę Sokolni.

DRUHOWIE!

Święcimy w radosnych obchodach dziesiątą rocznicę odzyskania przez Naród Polski niepodległego bytu państwowego.

My, Sokoli, jako część Społeczeństwa, powinniśmy wszędzie wziąć udział w uroczystościach i obchodach społecznych. Lecz z drugiej strony, powinniśmy, jako organizacja, uczcić radosną rocznicę obchodem własnym, wewnętrznym, zgromadzając nań naszych członków i sympatyków; tudzież zaprzyjaźnione organizacje społeczne.

Niech każde Gniazdo obchód taki u siebie urządzi. Niech w programie tego obchodu, uzależnionym naturalnie od warunków miejscowych, umieści między innymi pokaz gimnastyczny swych członków oraz odczyt, oświetlający rolę Sokolstwa w zdobywaniu naszej niepodległości.

Rozumiejąc, że w wielu Gniazdach urządzenie odczytu może napotkać trudności, Przewodnictwo Związku uprosiło dha Wolańczyka o przygotowanie takiego odczytu i jeden jego egzemplarz został każdemu Gniazdu doręczony.

Przewodnictwo Dzielnic Pomorskiej na swem zebraniu w dniu 23 października r. b. uchwaliło stworzyć fundusz 10-ciolecia Niepodległości Polski na rzecz „Sokolni” na Pomorzu i wyda cegiełki po 1 zł. na które należy już zbierać.

Każdy „Sokół” powinien dorzucić swój grosz, aby na Pomorzu powstały pomniki trwałe w postaci budujących się Sokolni.

Polecając gorąco Wam Druhowie, sprawę urzędzenia obchodu sokolego, podczas którego także sprawę funduszu na rzecz „Sokolni” propagować należy, zasyłamy sokole pozdrowienie

Czołem!

PRZEWODNICTWO DZIELNICY POMORSKIEJ ZWIĄZKU TOW. GIMN. „SOKÓŁ” w POLSCE

Władysław Samoliński — Grudziądz, prezes; Henryk Czaplicki — Gdańsk, I wiceprezes; Rudolf Radłowski — Bydgoszcz, II wiceprezes; Bolesław Makowski — Toruń, naczelnik; Stanisław Kunz — Grudziądz, sekretarz; Alojzy Szubrych — Grudziądz, skarbnik; Franciszek Gołębiowski — Bydgoszcz; Piotr Dostatni — Grudziądz; Alojzy Malczewski — Bydgoszcz; Bernard Żmudziński — Bydgoszcz; Zbigniew Czarnita Bojarski — Wąbrzeźno; Franciszek Gerstmann — Toruń; Alojzy Taczyński — Grudziądz; ks. Teodor Turzyński — Gdynia; Teodora Majowa — Grudziądz; Józef Kałas — Bydgoszcz.

WYKAZ

Gniazd Dzielnic Pomorskiej, które zalegają z opłatą na fundusz olimpijski.

Okręg I: Gdańsk — Oliwa.

Okręg II: Brzeźno, Czersk, Czyżkow, Chojnice, Konarzyny, Lubnia, Sępólno, Tuchola, Żalno, Małe Chelmy, Kiepin.

Okręg III: Grudziądz IV (Żeńskie), Linarczyk Piaski.

Okręg IV: Chelmża, Dźwierżno, Kowalewo, Lubicz, Młyniec, Król. oNwawieś, Podgór, Toruń I, Toruń II, Wąbrzeźno, Golub, Ryńsk, Wielkołaka.

Okręg V: Bydgoszcz I, Bydgoszcz V, Bydgoszcz VI, Bydgoszcz VIII, Bydgoszcz XII, Koronowo, Solec Kujawski, Wypaleniska, Witoldowo.

Okręg VI: Jabłonowo, Lidzbark.

Okręg VII: Gniew, Lubichowo, Tczew, Pelplin.

Okręg VIII: Nakło, Wyrzysk, Mroczka, Polanowo, Runowo Kraińskie, Stare, Sadki.

Okręg IX: Kościerzyna, Jaroszewy.

Okręg X: Wejherowo, Puck, Starzyna, Żarnowiec, Reda.

Okręg XI: Świecie, Warlubie, Jeżewo, Gruczno, Bukowiec.

WYKAZ

Gniazd Dzielnic Pomorskiej, które zalegają z opłatą składki za rok 1926/27.

Okręg I: Gdańsk, Gdańsk — Nowy Port, Gdańsk — Oliwa.

Okręg II: Brusy, Brzeźno, Czersk, Czyżkow, Chojnice, Lubnia, Rytel, Sępólno, Tuchola.

Okręg IV: Chelmża, Młyniec, Podgór, Toruń I, Wąbrzeźno, Golub.

Okręg V: Bydgoszcz VI: Koronowo, Szubin, Solec Kujawski, Łęgnowo, Wypaleniska.

Okręg VI: Działdowo, Lidzbark.

Okręg VII: Gniew, Lubichowo.

Okręg IX: Kościerzyna.

Okręg X: Wejherowo, Puck, Starzyna, Żarnowiec.

Okręg XI: Warlubie, Jeżewo, Gruczno.

WYKAZ

Gniazd Dzielnicy Pomorskiej, które zalegają z opłatą składki za rok 1928.

Okręg I: Gdańsk, Gdańsk-Sidlice, Gdańsk-Sopoty, Gdańsk — Nowy Port, Oliwa.

Okręg II: Brusy, Brzeźno, Czersk, Czyczkowy, Chojnice, Konarzyny, Lubnia, Ryteł, Sępólno, Żalno, Tuchola, Małe Chelmy, Kiełpin.

Okręg III: Grudziądz I, Grudziądz II, Grudziądz III, Grudziądz IV, Linarczyk Piaski, Chelmno.

Okręg IV: Chelmża, Dźwierzno, Lubicz, Młyniec, Król. Nowawieś, Podgórz, Toruń I, Toruń II, Wąbrzeźno, Gołub, Ryńsk, Wielkołaka.

Okręg V: Bydgoszcz I, Bydgoszcz II, Bydgoszcz III, Bydgoszcz VI, Bydgoszcz VIII, Bydgoszcz X, Koronowo, Szubin, Solec Kujawski, Legnowo, Wypaleniska.

Okręg VI: Brodnica, Jabłonowo, Howo, Lidzbark.

Okręg VII: Gniew, Lubichowo, Tczew, Pelplin.

Okręg VIII: Nakło, Wyrzysk, Mroczka, Wysoka, Więcbork, Osiek, Polanowo, Miasteczko, Runowo Kraińskie, Trzeciewnica, Stare, Sadki.

Okręg IX: Kartuzy, Kościerzyna.

Okręg X: Wejherowo, Jaroszewy, Puck, Starzyno, Żarnowiec, Reda.

Okręg XI: Świecie, Jezewo, Przechowo, Gruczno, Bukowiec.

WYKAZ

Gniazd Dzielnicy Pomorskiej, które nie nadesłały raportów statystycznych.

Okręg I: Gdańsk, Gdańsk-Sidlice, Gdańsk-Sopoty.

Okręg II: Ryteł, Konarzyny, Czyczkowy, Kiełpin, Tuchola, Małe Chelmy, Brzeźno, Sępólno, Zalesie, Łęg, Kamień.

Okręg III: Łasin, Lipienek, Michale, Radzyń, Kokocko, Okonin, Unisław.

Okręg IV: Dźwierzno, Kowalewo, Lubicz, Młyniec, Król. Nowawieś, Podgórz, Ryńsk, Toruń I, Toruń III, Wielkołaka.

Okręg V: Bydgoszcz I, Bydgoszcz III, Bydgoszcz V, Bydgoszcz VI, Bydgoszcz VII, Bydgoszcz IX, Koronowo, Szubin, Solec Kujawski, Zabiszyn, Fordon, Wypaleniska, Kruszyn, Witoldowo.

Okręg VI: Działdowo, Lidzbark, Ostaszewo, Płońsk.

Okręg VII: Gniew, Pelplin, Lubichowo, Opalenie, Kol. Ostrowicka, Pieniążkowo.

Okręg VIII: Nakło, Wyrzysk, Osiek, Sadki, Anieliny, Trzeciewnica, Runowo Kraińskie, Miasteczko, Paterek, Mroczka, Stare, Polanowo, Luchowo.

Okręg IX: Kartuzy, Skarszewy.

Okręg X: Gdynia, Żarnowiec, Rumja-Zagórze, Reda, Wejherowo.

Okręg XI: Świecie, Nowe.

Z Sokola Grudziądz I. W środę, dnia 7 listopada r. odbyło się plenarne zebranie Sokola w Grudziądzu I. w lokalu p. Kellasa, połączone z obchodem 10-lecia niepodległości Polski.

Na zebranie to stawili się członkowie dość licznie. Z Przewodnictwa Dzielnicy Pomorskiej był skarbnik dh. Szubrych i sekretarz dh. Kunz, z Przewodn. Okręgu III. wiceprezes dh. Florjan Federski, naczelnik dh. Paweł Bączyński, skarbnik dh. St. Głowacki oraz dh. prof. Oda. Stawił się w komplecie oddział mandolinistów z kier.

Paweł Bączyński z Grudziądza w rzucie kulą.

Grupa zawodników i zawodniczek na zawodach P. W. w Grudziądzu dnia 16. X. 28

dh. Grubińskim na czele, który uprzyjemnił pobyt wszystkim obecnym na zebraniu.

Prezes dh. Banaszak zagaja zebranie, wita wyżej wymienionych i odczytuje porządek obrad, który bez zmiany przyjęto.

Jako nowych członków przyjęto dh. dh. Bernarda Kamińskiego, Anastazego Kamrowskiego, Wł. Szczepańskiego, Dominika Napierkiego, Ignacego Rutkowskiego, Klemensa Huska, Bernarda Hoffmana i Kleszczyńskiego. Druh prezes serdecznie dziękuje dh. St. Głowackiemu, że dzielnie pamięta o „Sokole” i że werbuje z takim zapałem nowych członków, jak niemniej dziękuje dh. dh. Peóce i L. Jankowskiemu, że zdobyli kilka nowych członków i życzy, aby wszyscy Sokoli poszli za tym pięknym przykładem; każdy Sokół powinien się starać o zdobycie jak największej ilości nowych członków, to nasz obowiązek sokoli.

Prezes dh. Banaszak dziękuje serdecznie wszystkim tym, którzy się przyczynili do upiększenia wieczorku, urządzonego z okazji pójścia kilku członków do wojska, zdaje sprawozdanie z zawodów kościuszkowskich, podnosi ofiarności członków, którzy dali nagrody. Na ten cel ofiarował dh. J. Kellasa zł 20,—; oświadczenie to przyjęło oklaskami. Dh. skarbnik Cholewski zdaje sprawozdanie kasowe z tego wieczorku, z którego wynika, że dochodu było 189 zł, a rozchodu 192 zł, czyli że z kasy dołożono do tej imprezy zł 3,—.

W Grudziądzu powstaje kompanja stałych drużyn sokolich, której kompanijnym został mianowany prezes Gniazda III. dh. Stanisław Tomiak. Gniazdo I. stawia do tej kompanji 1 pluton. Zwraca się uwagę Sokolom i sympatykom, że „Sokół” I. umieścił w mieście 3 skrzynki, w których wywiesza się komunikaty, rozkazy i obwieszczenia. Skrzynki te znajdują się: 1) na placu 23 Sycznia przed składem żelaza p. Kowalskiego, 2) przy ulicy Mickiewicza 4. (dom prezesa W. Banaszaka), 3) przy ulicy Wybickiego przy hotelu dh. Jana Kellasa.

Naczelnik Urbanik zachęca młodzież do oszczędności na złot wszechsłowiński do Poznania. Niechaj każdy składa choć tylko drobne kwoty, ale stale, aby stale mieć na złot zaoszczędzoną gołównkę.

Następnie dh. prezes Banaszak w silnych słowach podniósł wielką rocznicę, jaką obchodzimy, t. j. Dziesięciolecie Niepodległości Polski.

Dalszą część zebrania urozmaiciła orkiestra mandolinistów, przy dźwiękach której spędzono kilka miłych chwil.

Z życia żeńskiego Sokola w Grudziądzu. Żeńskie Tow. Gimn. „Sokół” w Grudziądzu obchodziło w niedzielę, dnia 14 listopada r. b. swoją drugą rocznicę założenia Gniazda.

Rano o godz. 8-mej odbyła się uroczysta msza św. i wspólna komunja św. dla wszystkich członkiń. Na mszy św. obecne były delegacje bratnich Gniazd, a Gniazdo I. ze sztandarem.

Wieczorem bawiono się bardzo ochoczo i w miłym nastroju w górnych salonach „Wielkopolanki” na herbatce, którą urządziły sokolice na cześć dnia. Liczna frekwencja zaproszonych gości świadczyła, jaką sympatją cieszy się Sokół żeński w Grudziądzu. Wieczorek zaszczyliły swą obecnością także nasze władze sokole.

We wtorek, dnia 6. 11. r. b. odbyło się w lokalu dh. Kellasowej zebranie, poświęcone uroczystości drugiej rocznicy założenia Gniazda oraz 10-lecia niepodległości Polski.

Zebranie zagaiła prezesa dh. Kaczmarkówna, witając gości oraz zebrane drużny. Referat wygłoszony przez dh. Zakrzewską „O za-

daniu Polki w związku z 10-lą rocznicą niepodległości Państwa Polskiego“ został wystuchany w wielkim skupieniu, a deklamacja malej dhny Palaszewskiej o małych obrońcach Lwowa wyścięła lzy wszystkim słuchaczkom.

Po załatwieniu wszystkich bieżących spraw oraz odśpiewaniu „Roty” w bardzo uroczystym nastroju zamknęła prezeska zebranie.

Młode Gniazdo żeńskie rozwija się bardzo pomyślnie. Skład obecnego Zarządu stanowią następujące drużyny: K. Kaczmarkówna — prezeska, W. Samolińska — I. wiceprezeska, L. Federska — II. wiceprezeska, J. Łęczyńska — naczelniczka i sekretarka, H. Kamińska — zast. sekretarki, H. Głowacka — skarbniczka, W. Palaszewska — podnaczelniczka, M. Kellasowa — przewodn. sekcji zabawowej, T. Majowa, H. Poznańska, M. Banaszakowa, M. Kamińska i J. Strużyńska.

Powyższy Zarząd pracuje bardzo intensywnie tak administracyjnie jak technicznie, o czym świadczy zlot Okręgu III, na którym Gniazdo żeńskie pod naczelnictwem dhny Zalewskiej zdobyło najwyższe uznanie.

Wszelkie imprezy urządzone przez przewodn. Komisji Zabawowej dh. Kellasową oraz jej zastępczynię dh. Federską przynoszą Gniazdu wielki sukces moralny i materialny.

Zastępy młodzieży przy Gnieździe są bardzo liczne, a lekcje pod kierownictwem dh. Palaszewskiej i M. Kamińskiej odbywają się wzorowo. Gniazdo posiada dwie wyszkolone instruktorki i to dh. Łęczyńską i dh. Palaszewską, które ukończyły kurs w Kozłowie.

Zgodnie z uchwałą Związkowego Wydziału Sokolic przeprowadza się w Gnieździe obywatelskie przeszkolenie druhen i to pod kierownictwem przewodniczącej Dzielnicowego Wydziału Sokolic dhny Majowej, która wyborem prelegentek bardzo tę działalność rozwija.

Prócz sekcji lekkoatletycznej i pływackiej istnieją przy Gnieździe sekcja tenisowa, która w bieżącym sezonie przystąpiła do różnych rozgrywek z innymi klubami. Staraniem Zarządu Gniazda utworzyła się komisja budowy kortów tenisowych, na czele której stoi dh. Piotr Dostatni. W ubiegłym lecie pobudowano dwa korty tenisowe. Dzięki zabiegom dh. Dostatniego oraz byłej przewodniczącej sekcji tenisowej dh. Dostatniej, stoją korty już gotowe do użytku i są wyłączną własnością Gniazda Żeńskiego.

Pozatem bierze Gniazdo zawsze udział w zbiórkach ulicznych bądź to na cele oświatowe lub humanitarne.

Okręgowy Wydział Sokolic składa się z druhen z Zarządu Gniazda, którego przewodniczącą jest dh. Marja Kellasowa. Wydział pracuje nad utworzeniem nowych Gniazd oraz przeprowadza lustrację po gniazdach w Okręgu.

W niedzielę, dnia 11 listopada r. b. urządził Sokół Żeński wielki „Festyn Ludowy” urozmaicony różnymi niespodziankami, który zgromadził wszystkie warstwy społeczeństwa, by wspólnie cieszyć się w dniu Święta Wyzwolenia.

Wielką swoją żywotnością w pracy na niwie sokolej może Sokół Żeński w Grudniadzu służyć innym powstającym Gniazdom w Okręgu za wzór.

Mniszek, pow. grudziądzki. Zabawa w „Sokole”. Tow. gimn. „Sokół” od czasu, gdy został prezesem p. Wolter, rozwija się bardzo dobrze, lecz muszę zaznaczyć, że dzielnie pomaga prezesowi

dh. Kmieć, jak niemniej wszyscy członkowie Zarządu, za co należy się im szczerze uznanie.

W środę, dnia 31 października r. b. urządził „Sokół” w ładnej i sympatycznej sali fabrycznej (dzierżawca p. Skowron) swą jesienną zabawę, na którą między innymi gośćmi przybyli kierownicy zakładów Herzfeld i Victorius w Mniszku pp. inż. J. Marciniak i inż. Br. Wrotnowski, jak niemniej inni urzędnicy tej firmy, z tego wynika, że stosunek pomiędzy robotnikiem a dyrekcją jest nietylko poprawny, ale wzorowy. Życzyćby można, aby tak wszędzie było.

O godz. 20.45 przybyli dh. prezes Dzielnicy Wł. Samoliński, prezes Okręgu III. dh. Alojzy Kamrowski i sekretarz Dzielnicy dh. St. Kunz, których powitano serdecznie.

Przygrywała orkiestra miejscowa Tow. Muzycznego pod bat. dyr. p. Kozłowskiego, a w przerwach grali mandolińscy Sokola i z Grudziądza, którzy gościom pobyt uprzyjemniali.

Zabawa udała się w pełni. Bawiono się w serdecznym nastroju prawie do samego rana.

Niewątpliwie Sokół w Mniszku rozwinie się jeszcze lepiej, gdy wszyscy prawi Polacy-patrioci, poczuja się w obowiązku wstąpienia w szeregi sokole. Odzywam się też do pań w Mniszku, aby śpieszyły do Sokola i utworzyły oddział żeński. Rodziców zaś proszę, aby swych synów przysyłali na ćwiczenia młodzieży sokolej.

Z Gniazda w Kowalewie otrzymujemy od dha prezesa Alfonsa Ługiewicza następujące cenne uwagi:

„Pracę zacząć od podstaw” — słowa te wypowiedziane przez jednego z wybitnych znawców wychowania fizycznego w Polsce, winny znaleźć oddźwięk w sercach wszystkich sportowców-amatorów.

Nie wyniesie ze sportu dodatnich wartości, a tem samem nie przyczyni się do rozwoju sportu ten, kto pominął lub lekceważył gimnastykę melodyczną w zimie, ponieważ gimnastyka jest podstawą wszystkich sportów.

Zle czynią sportowcy, którzy z chwilą zakończenia sezonu pograżają się w tak zwany sen zimowy na kilka miesięcy.

Kiedy boiska osierocone pokryją się powłoką śnieżną — gros pracy sportowca powinno się przenieść na salę gimnastyczną. Gimnastyka jest podstawą zdrowia i siły fizycznej. Dlatego też, o ile chcemy zachować sprawność i siłę fizyczną na sezon letni, ćwiczymy się także podczas zimy. Mówiłem, że gimnastyka jest podstawą naszego zdrowia, a więc przez gimnastykę zahartujemy nasze ciało, zahartujemy naszego ducha.

Przez gimnastykę przychodzi każdy sportowiec do tej siły, do jakiej dąży.

Gimnastyka z punktu widzenia higienicznego, fizjologicznego, i społecznego, jest jednym z najbardziej potrzebnych środków leczniczych, ponieważ gimnastyka umiejętnie i fachowo stosowana uchroni młodzież w czasach powojennych od degeneracji rasy, chroniąc ją zarazem od zepsucia i zgnilizny moralnej. Węć nie zaniedbujmy gimnastyki podczas zimy, a napewno nie pożałujemy tego.

Pamiętajcie jednak druhowie, że jeszcze brak nam dużo, aby postawić tu, w naszym Gnieździe gimnastykę na należytej wyżynie.

Do tej wyżyny dążyć powinniśmy wszyscy. Podstawą sprawy naszej jest gimnastyka. Pod tym hasłem pracujmy wytrwale, a naród polski będzie silny i zdrowy.

ATRAMENT
Elbeka

UŻYWAJĄ
WSZYSCY.

MAKSYMILJAN STÜRMER

POZNAŃ, STARY RYNEK 80/82

POLECA: Płaszcze, suknie, bluzki, spódnice, poranniki, golfy, jumpery, pultowery garsonki, komplety.

Mundurki i fartuszki przepisowe, sukienki dziecięce. — FUTRA —

Ołbrzymi wybór! Proszę zważać na firmę! Ceny najniższe!

GRAMOFONY i PŁYTY

Wielki wybór krajowych i zagranicznych.

Dogodne warunki.

Odsprzedającym wys. rabat.

ST. JAROSZ : — POZNAŃ —
ULICA 27-go GRUDNIA 3

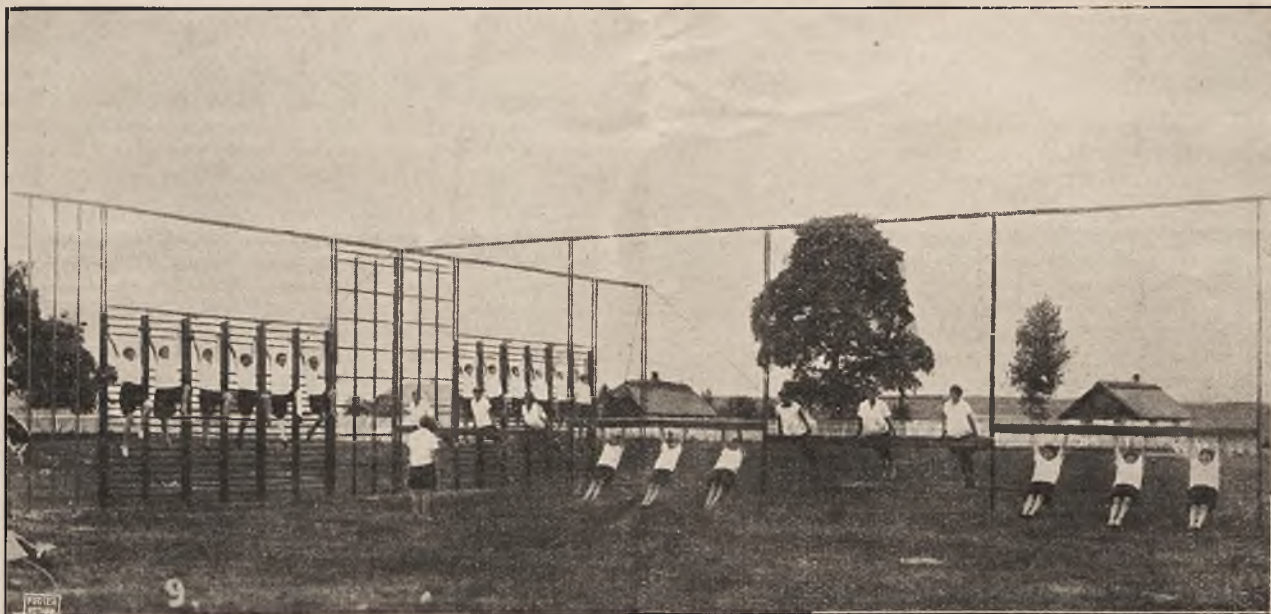
J. GRAMLEWICZ

POZNAŃ, ul. 27. Grudnia 15
Telefon 2420 P. K. O. 205090

Dla Sokola sztandary najtaniej!

Z tegorocznego związkowego kursu druhen. Ćwiczenie na boisku w Kozłowie.

SPORT POLSKI W WIELKĄ ROCZNICĘ.

Polski Związek Dziennikarzy i Publicystów Sportowych z siedzibą w Warszawie wydał z okazji dziesięciolecia Niepodległości odezwę następującą:

„W całym kraju uroczyste obchodzona rocznica 10-lecia Niepodległości Państwa Polskiego jest zarazem rocznicą 10-letniego istnienia i rozwoju polskiego sportu.

W czasach niewoli drobne poczynania sportowe społeczeństwa polskiego, tłumione wrogiemi siłami, mogły zaledwie z trudem wegetować. Dopiero odzyskanie Niepodległości wyznaczyło właściwe drogi idei odrodzenia fizycznego. Hasło utrzymania zdobytej niepodległości skierowało uwagę społeczeństwa na konieczność kształtowania młodych pokoleń w warunkach, zapewniających im hart fizyczny i moralny.

Kamienie węgielne pod wspierały już dziś gmach idei sportowej w Polsce stawiały jednostki. Mocnym, niezachwianym wysiłkiem torowały drogę sprawie wychowania fizycznego młodzieży, pomimo obojętności, a nieraz wbrew i naprzekór istniejącym w społeczeństwie przesądom i uprzedzeniom. Jednostki te wskazywały, że sport kształci kardynalne cnoty żołnierskie: karność, odwagę, męstwo, wolę zdobycia, zdrową ambicję czynów.

Dziś, kiedy ruch odrodzenia fizycznego przybrał w Polsce realne kształty życia, kiedy na dalekich stadionach świata nieraz wybliska ostra klinga polskiego zwycięstwa, kiedy dziesiątki, a nawet setki tysięcy młodzieży zaprawiają się na zielonych boiskach do przyszłej dzielnej postawy w życiu, do odważnej obrony praw i bytu państwa polskiego, — sport polski w rocznicę 10-lecia swego istnienia w Wolnej Ojczyźnie składa wyrazy najwyższego uznania i hołdu tym wszystkim szarym, bezimiennym pracownikom idei, którzy niezmordowanym swym wysiłkiem kładli fun-

damenty i stawiali zręby wielkiego gmachu sportu. Pracowali bowiem oni nie dla sławy swego imienia i nie dla zdobycia głośniego okłasku pochwał — lecz dla dobrej idei, sztandar której silnie i wytrwale dzierżyli.

Na polach chwały, któremi ostatnie wojny gęsto obdarowały ziemię Najjaśniejszej Rzeczypospolitej, leżą w ciszy tysiące tych, którym żywi zazdroścą śmierci. Zdołali oni zerwać niedościgłą dla tylu pokoleń taśnię metę, własną krwią obficie zroszoną.

W wielkim wyścigu narodu polskiego o zdobycie Niepodległości, w najdłuższym ze znanych w historii Maratonie krwawych wysiłków o zwiastowanie narodowi dobrej nowiny, oni to byli i są dla nas nieśmiertelnymi maratończykami, zwycięzcami w najpiękniejszej brawurowej szarży, którzy, wydając ostatnie śmiertelne tchnienie, zwiastowali nam wolność i życie.

Sport polski pragnie zaszcześcić i utrwalić w młodzieży te cnoty żołnierskie, tę dumną ambicję zdobywania zwycięstw, które przekazali nam nasi żołnierze maratońscy ostatniej wojny.

Sport polski chce dać społeczeństwu młodzież zdrową, silną, zahartowaną, odporną, twardą w walce, zdolną do zdobywania zwycięstw kosztem nawet najwyższego wysiłku.

Tylko taka bowiem młodzież będzie w stanie utrzymać i poprowadzić w przyszłości na dobrej drodze rozwój tych wielkich zdobyczy, które śmiercią swą dali nam polegli za Ojczyznę.

Za Polski Związek Dziennik. i Publicystów Sportow.

(—) Wacław Sikorski, (—) Kazimiera Muszałówna,
(—) Wiktor Junosza Dąbrowski, (—) Jerzy Misiński,
(—) Aleksander Bernsztok.

PRZEGŁĄD SPORTOWY.

LEKKA ATLETYKA.

Bieg propagandowy w Bydgoszczy na 2.500 mtr. urządzony na uczczenie 10-lecia niepodległości Polski, wygrał Szularecki z Sokola III w czasie 7,48 min.

Jesienny bieg na przełaj katowickiego ośrodka W. F. odbył się w niedzielę na trasie 4.500 m; na starcie zgromadziło się 56 zawodników, a zwyciężył Wencel (Kol. K. S. Katowice) w czasie 11,50 min. 2) Żyłka (Sokół Król. Huta), 3) Sitko (Boździeń-Szopienice). W klasyfikacji klubowej zwyciężył Kol. K. S., uzyskując 53 pkt.

Przygotowania do III Igrzysk Kobietych w Pradze. Zarząd P. Z. L. A. już teraz zamierza czynić przygotowania do godnego reprezentowania barw polskich na III Igrzyskach Kobietych w Pradze w roku 1930. Poza tem PZLA. zamierza starać się o przyznanie Polsce prawa organizowania IV Kobietych Igrzysk w roku 1934 w Warszawie.

Lista najbardziej zasłużonych lekkoatletów polskich, biorąc pod uwagę liczbę zdobytych tytułów mistrza Polski w latach od r. 1920 do 1928 jest następująca: Na czele stoi Cejzik (Polonia), który zdobył 20 mistrzostw, następnie Szydłowski — 13 mistrzostw, Kostrzewski — 12 mistrzostw, Sośnicki — 11 mistrzostw, Cybulski — 9 mistrzostw, Kuchar i Freyer — po 8 mistrzostw, Szenajch — 7 mistrzostw, Dobrowolski i Adamczak — po 6 mistrzostw, zaś Baran II, Rothert, Sikorski i Ziffer — po 5 mistrzostw.

Wśród pań, których mistrzostwa Polski rozpoczęły się w r. 1922, prowadzi naturalnie Konopacka — 18 mistrzostw, przed Czajkowską 6 mistrzostw i Lonką — 4 mistrzostwa. Po 3 mistrzostwa zdobyły Rzeźnicka, Diteczukówna, Woynarowska, Kwaśniewska, Sadkowska, Gędziarowska, Freiwaldówna i Taborowiczówna.

PIŁKA NOŻNA.

Sokół (Kostrzyn) — Pogoń (Środa) 2:2 (2:0). Wynik nie odpowiada stosunkowi sił. Sokół był bowiem drużyną bezspornie lepszą, jednakże zlekceważył sobie przeciwnika i to zdecydowało o wyniku. Bramki dla Sokola zdobyli Cz. Drzewiecki i Cz. Ruta. (kd).

Sokół (Kostrzyn) — Sparta II (Poznań) 3:3 (2:1). Gra piękna toczy się w żywym tempie przez cały czas. Inicjatywę bierze w swe ręce Sokół i naciera na bramkę przeciwnika, czego owocem są 2 bramki ze strzałów Cz. Ruty i K. Drzewieckiego. „Sparta” zrywa się do ataku i pięknie przeprowadziwszy piłkę uzyskuje bramkę. Po przerwie silne tempo lepiej wytrzymuje „Sparta” i, mając do końca lekką przewagę uzyskuje 2 bramki, w tem jedną z karnego. Trzecią bramkę dla Sokola zdobywa Wieczorkiewicz. Obie drużyny pokazały grę piękną i fair. Sokół przestrzelił karnego. Rogów 6:3 na korzyść Sokola. Sędziował dobrze p. Gorączniak. (kd).

Drużyna Sokola polskiego w Charlottenburgu pokonała w piłce nożnej klub Kiritz 5:0, a w piłce ręcznej uległa klubowi Zehlendorf 1:2.

PLYWANIE.

Zawody międzypaństwowe Belgja — Polska podczas P. W. K. w Poznaniu. Zarząd P. Z. P. postanowił urządzić zawody międzypaństwowe Belgja — Polska z okazji P. W. K. w Poznaniu. Dokładny termin zawodów określi okręg poznański, uzależniając go od terminu regat międzynarodowych. Przewiduje się 11 lub 25 sierpnia.

Pierwszy basen pływacki w Warszawie. W środę, dnia 14 listop. otwarto został pierwszy w Warszawie basen pływacki przy ulicy Czerniakowskiej (za boiskiem Legii). Otwarcia basenu dokonał dyrektor PUWF i prezes ZZ. i Pol. Zw. Pływackiego plk. Ulrych w obecności szeregu przedstawicieli sfer oficjalnych i prasy.

Rekordy pływackie. W ciągu roku bieżącego padło 44 pływackich rekordów polskich, w tem 28 rekordów kobiecych. Najwięcej rekordów zdobył AZS. warszawski — bo aż 20. Indywidualnie na czele stoją Kajzerówna (Giszowiec) i Kot (AZS. Lwów), którzy pobili 7 rekordów polskich.

WIOŚLARSTWO I ŻEGLARSTWO.

Nagrodę turystyczną otrzymała poznańska „Polonia”. Polski Zw. Tow. Wioślarskich przyznał na rok bieżący wioślarską nagrodę turystyczną osadzie poznańskiej „Polonii”, która wykonała wycieczkę Poznań — Morze Czarne — Poznań.

Polski Yacht-Klub w Warszawie otrzymał odpowiedni teren na wybrzeżu Wisły. Na terenie tym zbudowany zostanie hangar o powierzchni 450 m. kwadr. na pomieszczenie dla jachtów. Równocześnie

budowana będzie nowa siedziba klubu na wzór europejski i w roku przyszłym Yacht-Klub Polski przystąpi do propagowania sportu żeglarskiego na szerszą skalę.

HOKEY.

Porażka polskich hokeystów w Poznaniu 18 listopada. Danziger Hockeyclub — Lechia (Poznań) 4:0. Rozegrane zawody tych drużyn hokeja ziemnego na boisku „Sokola” między mistrzem okręgu bałtyckiego D. H. C., a mistrzem Polski „Lechją” przyniosł miejscowemu zespołowi dotkliwą porażkę. Pierwsza połowa przeszła pod znakiem przewagi gości, którzy jednak nie uzyskali ani jednej bramki. Dopiero druga połowa była bardziej owocna w bramki. „Lechia” zdenerwowana pierwszym goalem nie stawia zupełnie oporu, to też goście uzyskują dalsze trzy bramki. Goście byli znacznie lepsi tak technicznie, jak i kombinacyjnie, natomiast „Lechia” walczyła ambitnie.

HIPPIKA.

Kryta ujeżdżalnia w Bydgoszczy wykończono i oddano w tych dniach do użytku publicznego. Na otwarcie urządzono zawody hipiczne z udziałem klubu jeździeckiego, stacjonowanych pułków, Sokola konnego i policji konnej.

Międzynarodowe konkursy hipiczne w Nowym Yorku. Odbyły około połowy listopada międzynarodowe konkursy hipiczne nie przyniosły jeźdźcom polskim spodziewanych sukcesów. I tak rozegrany dnia 13 listopada konkurs o Puchar Narodów przyniósł zwycięstwo drużynie niemieckiej, startującej w następującym składzie: por. von Barnekow na „Derby”, por. Schmaltz na „Hochmeisterin” i por. von Nagel na „Wotanie”. Drugie miejsce zajęła drużyna amerykańska, trzecie Polska, czwarte Belgja. W konkursie startowało 6 zespołów: niemiecki, amerykański, kanadyjski, holenderski, belgijski i polski. Gmach Madison Squar Garden zapelniony był szczerlnie 17.000 publicznością.

Zaznaczyć należy, iż w dwu latach poprzednich puchar narodów zdobyła Polska. — Zato w ostatnim dniu konkursów pierwsze miejsce w walce o Spur Cup otrzymał pułkownik Römmel; w zawodach tych brało udział 56 jeźdźców.

NARCIARSTWO.

14 narodów w Zakopanem stanie do walki o tytuł mistrza Europy w narciarstwie. Kwatera główna organizacji międzynarodowych zawodów narciarskich w Zakopanem, tego najważniejszego wydarzenia sezonu zimowego Europy, działa intensywnie. Ramionami propagandy objęła już świat cały, a wyniki nie dają na siebie czekać. Mimo, że termin zgłoszeń mija dopiero 24 grudnia, już dziś szereg państw zapewniło swój udział w mistrzostwach zakopiańskich.

Na pierwszy plan wysuwa się Czechosłowacja, która przyśle około 20 doborowych zawodników. Zjadą oni już wcześniej, w początkach stycznia do Zakopanego, by opanować dokładnie tamtejsze

Grupa zawodników grudziądzkich na zawodach P. W. D. O. K. VIII. w Toruniu dnia 7. X. 28.

tereny. Nie wiele ustępuje Czechom, ilościowo, a przewyższa ich jakościowo reprezentacja Niemiec. Wprost z mistrzostw swych z Klingentalu (Bawaria), w dniu 3 lutego, specjalnym wagonem przyjadą do Zakopanego najlepsi narciarze Niemiec.

Reprezentacja Szwajcarii, finansowana przez firmę „Ovomaltina” przybędzie też napewno; bliższe szczegóły nie są jeszcze znane. Najwyższą klasę narciarską reprezentować będzie 5 narciarzy szwedzkich, którzy przybędą pod wodzą prezesa FIS-y — płk. Holmquista. Niespodzianką miłą będzie start egzotycznych w narciarstwie Hiszpanów, którzy wysyłają 3 zawodników, zaprawionych na śnieżnych szczytach Pirenejów. Francja zrewanżuje się w końcu polskim narciarzom za częste ich starty w Luchon czy Chamonix i też przybędzie. Anglicy wysyłają paru specjalistów od biegów zjazdowych. Zgłosili się też Rumuni, którym Zakopane nie jest obce i Węgry, którzy cały trening zimowy chcą odbyć w polskich Tatrach.

Pewne są jeszcze zgłoszenia Jugosławji, Włoch i Austrii. Norwegja nie jest jeszcze zdecydowana, według jednak poufnych wiadomości przybędzie napewno. Problematyczny jest jedynie udział Finlandji, Kanady, Stanów Zjednoczonych. Natomiast Japonja może nam zgotować miłą niespodziankę.

Wrażenia nasze z tej listy zgłoszeń są więc wprost imponujące. Oficjalny kongres FIS-u nie odbędzie się. Płk. Holmquist jednak skorzystał z wielkiego zjazdu narciarskiego i zaprosił do Zakopanego w imieniu P. Z. N. wszystkich członków Zarządu naczelnego związku narciarskiego.

Wobec przewidzianego wielkiego zjazdu gości, P. Z. N. zarezerwował 3.000 kwater w cenie od 15—25 zł. Zgłoszenia na te kwatery należy kierować przed 10 stycznia pod adresem: P. Z. N. Warszawa, Żórawia 23, m. 5.

Kurs narciarski na Baraniej Górze. Jak za lat poprzednich urządza Klub Narciarzy w Rybniku — w porozumieniu z Śląskim Klubem Narciarzy — tradycyjny kurs narciarski na Baraniej Górze od dnia 26 do 31 grudnia r. b. Kierownictwo kursu obejmuje znany już dobrze z poprzednich kursów wypróbowany instruktor p. kap. rez. Podgórski, były instruktor wojsk alpejskich. Wpisowe na kurs wynosi dla członków P. Z. N., oraz młodzieży szkolnej zł 10,—, dla nieczłonków zł 15,—. Schronisko na Baraniej Górze pozwala na wygodne i ciepłe umieszczenie przy dobrej, a tanim utrzymaniu (8—10 zł dziennie wraz z noclegiem). Kwatery dla kursistów zapewnione przez organizację kursu. Zbiórka uczestników kursu dnia 26, t. j. II święto Bożego Narodzenia, w Żywcu. Bliższe informacje, dotyczące wyjazdu, ekwipunku i t. d. zostaną podane w osobnym komunikacie.

Zgłoszenia z podaniem dokładnego adresu, zawodu i wieku przy równoczesnej wpłacie 5 zł, przyjmuje najpóźniej do dnia 15 grudnia r. b. tylko Klub Narciarzy w Rybniku, skrzynka pocztowa nr. 7. Wpłaty listowne, albo na P. K. O. 301.153. Liczba uczestników, ze względu na dobre umieszczenie, jak i wyszkolenie ograniczona na osobę 30.

Sztafeta Okręgu Poznańskiego

4x100 m (48 sek.) i szwedzka 400+300+200+100 m (2 m. 17 sek.)
Stoją od lewej druhowie: Kupś Radosław, Kubiak Jan, Zawal Franciszek, Strugarek Henryk, Holasz Adam i Cerba Jan; na prawo dh. Stróżyk, kierownik okr. sekcji lekkoatlet.

Drużyna Sokoła w drużynowym biegu na przełaj na 10.000 m o nagrodę Zw. Publicystów Sport. w dniu 11. 11. rb. w Poznaniu. Drużyna sokoła zajęła w biegu tym pierwsze miejsce, jednakże z powodu pewnych nieformalności bieg został unieważniony. Na czele drużyny stoi dh. Ludwik Stróżyk, kierownik sekcji lekkoatletycznej Okręgu Poznańskiego.

KOLARSTWO.

Zamiary Więcka. Zwycięzca pierwszego biegu dookoła Polski, Więcek, zamierza w roku przyszłym startować w biegu kolarskim dookoła Francji.

400 okrążeń w biegu parami na torze we Wrocławiu wygrała para niem.-polska Junge-Skupiński w czasie 1,43 przed znakomitymi zawodnikami francuskimi Choury-Fabre, oraz specjalistami w tego rodzaju zawodach Kroll-Tietz. Na ostatnim 11 miejscu przybyli o 1 okr. z tyłu Włosi Bergamini-Bossi, którzy na torze wrocławskim nie czuli się dobrze i nie byli dobrze ze sobą „zjeżdżeni”.

Znakomity wynik kolarza-młodzika. Na medjolańskim torze w Simplon ub. niedzieli 16-letni zawodnik Bruno Cecchina ustanowił nowy rekord w jeździe 1-godzinnej, w klasie zawodników do lat 17, pokrywając w jednej godzinie 38.427 km. Po tym znakomitym wyniku zawodnik ten zupełnie niezmęczony, jechał dalej i pokrył przestrzeń 50 km w czasie 1.19.29. Cecchina jest bardzo silnym krótkowidzem i nosi podczas jazdy szklę.

AUTOMOBILIZM.

Automobilklub Wielkopolski wybrał na ostatnio odbytem rocznym walnem zebraniu nowy zarząd w składzie następującym: prezes — dr. Łącki, wiceprezesi — dr. Szoldrski, St. Głowiński i inż. J. Trampler z Poznania, sekretarz generalny — H. Linke, skarbnik — major Ogórkowski, przewodniczący komisji sportowej — inż. Maćkowiak.

„Pogoń za lusem” urządził Automobilklub Wielkopolski na zakończenie sezonu. W imprezie wzięło udział 16 samochodów. Trasa prowadziła z Poznania przez Zabikowo, Stęszew, Czempin, Mosinę do Puszczykówka. Pierwszą nagrodę przyznano p. Ratajczakowi z Poznania na samochodzie Buick, który pierwszy odnalazł kryjówkę lisa w czasie 1 godz. 20 min. Najlepszy czas dnia osiągnął p. Markowski na Tatrze.

Narodowy zjazd gwiazdzisty Automobilklubu Polski odbędzie się w roku przyszłym w Poznaniu i przypadnie na dzień 27 lipca 1929 r. podczas trwania P. W. K.

Sukces motorzysty polskiego na zjeździe w Berlinie. Mamy do zanotowania wspaniały sukces polskiego motocyklizmu. W międzynarodowym „zjeździe gwiazdzistym” do Berlina brał udział jako jedyny Polak Cezary Mentzel, członek Unionu.

Wystartował on z Łodzi z boiska S. S. Union na motocyklu z wózkiem marki B. S. A. w dniu 8 b. m. o godz. 8-ej rano w obecności prezesa Unionu p. Thielego i przewodniczącego sekcji motocyklowej Unionu. Mimo okropnych warunków atmosferycznych droga minęła p. Mentzlowi nadspodziewanie dobrze. Do Berlina przybył p. Mentzel we wspaniałej formie bez większych defektów w maszynie. Warto zaznaczyć, że w motocyklowym zjeździe gwiazdzistym do Berlina, który zorganizowany został z okazji powszechnej wystawy automobilowej i motocyklowej, przybyło ze wszystkich niemal krańców Europy około 140 motocyklistów. Mimo tak silnej konkurencji p. Mentzel, który był jedynym przedstawicielem Polski, zdobył drugą nagrodę w ogólnej klasyfikacji, będąc podziwianym stanem motocyklu. P. Mentzel zdobył dwie nagrody.

RÓŻNE.

Nurmi zawodowcem. Znakomity Finn zdecydował się ostatecznie porzucić amatorstwo, zęczone propozycjami Texa Rickardsa, który za przejście w szeregi zawodowców ofiarował mu ryczałtem 10 tys. dolarów, płacąc ponadto po kilka tysięcy za każdy start z osobna. Nurmi trenuje obecnie pilnie w Abo, a termin wyjazdu jego do Ameryki nie jest jeszcze ustalony. Ma on podobno walczyć na dłuższych dystansach do maratonu włącznie, przyczem przeciwnikami jego obok El Ouazi i Joe Ray będą ponoć i dwaj znakomici długodystansowcy fińscy — Koski (jeden z faworytów „maratonu” w Amsterdamie) i Fagerlund. Zastępca na Finlandję Rickards'a — Quist dobija również targu z Lonkolą i Ritolą.

Willy Falk Hansen, amatorski mistrz świata w sprincie, przechodzi również z nowym rokiem w szeregi zawodowców. Jest to charakterystyczne, iż „wielkie gwiazdy” po zdobyciu najwyższych tytułów w sporcie amatorskim, „rozmieniają” swoją wartość na brnące argumenty. W roku bież. obaj mistrzowie świata: szosowy Grandi i sprinter Falk Hansen, nie uczynili wyłomu w tej tradycji!

Ogrzana szosa. Gdzie zapyta zdumiony czytelnik? Oczywiście w Ameryce, w tym kraju wszystkich możliwości. Przez znane pasmo górskie Sierra Nevada, prowadzi szosa do Carson City, które przez 6 miesięcy w roku zasypała jest śniegiem. Przemysłni Jankesi korzystając, iż w bliskości znajdują się gorące źródła, przeprowadzają rurociągi z gorącą wodą, którą rozlewają po zaśnieżonym gościńcu, roztopiając śnieg i umożliwiając temsamem ruch samochodowy przez cały rok.

Sport utrzymuje młodość i zdrowie! Klasycznym przykładem jest p. Albert Schenk, prezes klubu cykl. „Concordia” w Berlinie, który otrzymał w wyższej szkole wychowania i kultury fizycznej złoty medal za następujące wyniki sportowe, dokonane w dniu 50-lecia swych urodzin. I tak: wysięg 20 km na torze czas 35,10, skok w dal: 4,81 m, bieg 100 m: 13,1 s., pływanie 300 m: 8,51 min., wreszcie rzut kamieniem 15 kg: oburącz 9,30 mtr. Jak na 50-latkę wyczyny znakomite.

Uczczenie Konopackiej. W mieszkaniu p. Konopackiej w Warszawie odbyło się uroczyste wręczenie mistrzyni olimpijskiej Wielkiej Dorocznej Nagrody PUWF. (Państwowego Urzędu Wych. Fiz.) za najlepszy wyczyn sportowy. Puchar wręczony został przez dyrektora PUWF. płk. Ulrycha. Na uroczystości tej obecni byli: płk. Kiliński, płk. Krzyski, płk. Bobkowski, red. Wierzyński i dr. Zabawska-Domosławska.

„Im więcej boisk, tem mniej więzień.” Na IX zjeździe Związku Miast Polskich w Poznaniu uchwalono, aby miasta przystąpiły do urządzenia boisk, stadionów, placów dla gier sportowych i t. p. w myśl zasady „im więcej boisk, tem mniej więzień”. Bank Gospodarstwa Krajowego oceniając doniosłość tej akcji oświadczył, że chętnie będzie udzielał miastom pożyczek na ten cel. Wobec takiego zapewnienia do budżetów poszczególnych gmin wstawione zostały odpowiednie kwoty na cele wychowania fizycznego. W przebiegu roku Bank Gospodarstwa Krajowego otrzymał od 55 gmin zapotrzebowanie na 4.713.500 złotych. Miasta jednak nie otrzymały mimo kilkakrotnych pism późniejszych żadnej konkretnej odpowiedzi w tej bardzo ważnej sprawie.

Dzielnica Wielkopolska.

OKRĘG POZNANSKI:

Poznań-Sródmieście — 15,44 zł, Poznań-Jeżyce — 14,49 zł, Żeńskie Poznań 6,19 zł, Poznań-Winiary 8,61 zł, Poznań-Zegrze 6,30 zł, Kotowo 5,67 zł, Mosina 15,12 zł, Puszczykowo 15,12 zł, Lasek 5,67 zł, Luboń 11,97 zł, Buk 11,97 zł, Jeziorki 5,04 zł, Ceraad Kościelny 6,82 zł, Grzebieńsko 5,67 zł, Komorniki 5,04 zł, Stęszew 8,82 zł, Dębienko 5,04 zł, Dymaczewo Nowe 6,30 zł, Słupia 4,41 zł, Bugaj 5,04 zł, Wierzenia 5,04 zł, Usarzewo 3,15 zł, Rostworowo 4,41 zł, Baborowo 4,41 zł, Naramowice 5,67 zł, Czerwonak 9,03 zł, Kicin 6,30 zł, Kiekrz 8,82 zł, Sady 5,67 zł, Sobiesierne-Batorowo 3,78 zł, Rokietnica

ROZMAITOŚCI.

Kobieta a boks. Wspaniały humorysta Tristan Bernard zebrał interesujące anegdoki o boksie, z których jedną podajemy. Opisuje ona, w jaki sposób pierwsza Amerykanka dostała się na mecz bokserski. Niech więc te kobiety, które, chodząc dziś szukać emocji na mecze, wiedzą, jakie trudności musiała pokonać ich poprzedniczka. Działo się to w okolicach New-Yorku. Jeden z największych dzienników New-Yorku obiecał dać swym czytelnikom sensacyjny artykuł sprawozdawczy z widzianych mistrzostw bokserskich przez kobietę.

W tym to celu została wystosowana specjalna prośba, ale niejaki John Kane, burmistrz miasta odrzucił ją bezwzględnie, twierdząc, że mecz bokserski nie jest widowiskiem dla kobiet.

Tymczasem nadszedł wieczór mistrzostw. Deszcz lał jak z cebra, wszyscy widzowie byli ubrani w nieprzemakalne płaszcze i filcowe kapelusze, osłaniające twarze. Lecz w miarę, jak walki toczyły się i sala ogrzewała się, zaczęto zrzucić płaszcze. Pozostał w płaszczu jeden młodzieniec w pierwszym rzędzie, który uparczywie siedział w swym płaszczu.

Lecz w końcu i on nie wytrzymał.

Po zdjęciu płaszcza okazało się, iż jest to Nelly Bly, znana bardzo dziennikarka. Radość widzów była olbrzymia, nie mniejszą jednak była wściekłość organizatorów w ten sposób oszukanych. Próbowano ją usunąć z sali, lecz pozostali stanęli w jej obronie i dzięki temu redaktor dziennika mógł się pochwalić przed publicznością pierwszym w świecie sprawozdaniem walk bokserskich, opisanych przez kobietę.

Łatwo domyśleć się, że po tym fackie znalazło się wiele kobiet, które w różny sposób próbowały się przedostać do zakazanego raj: odbywały się tu różne sceny podczas wielu miesięcy w Stanach Zjednoczonych. Każdy młodzieniec o rysach kobiecych był odsuwany od kasy.

POLECENIA GODNE KSIĄŻKI.

Józef Nowicki: 105 zabaw śpiewnych do użytku w rodzinach, ochronkach, szkołach i towarzystwach.

Składy główne: Dom Książki Polskiej, Warszawa. — Spółka Pedagogiczna, Poznań. — Cena 2 zł.

Wartość wychowawczą i towarzyską zabaw ocenić umie każdy doświadczony pedagog i każdy umiętny działacz społeczeństwa. Zabawy wprowadzają w każdą gromadkę młodzieży życie, zadowolenie i radość, a prztem ułatwiają naczelnikom i drużynowym utrzymanie w naturalny sposób ładu i karności.

Dziełko podaje teksty, melodie i sposób wykonania poszczególnych zabaw. Umożliwia i ułatwia więc nawet początkującym pracownikom społecznym — naczelnikom i zastępowym — zrozumienie i zastosowanie naszych dawnych, a niezmiennie pożytecznych zabaw śpiewnych w gronie prowadzonych oddziałów młodzieży. Dla naczelników i zastępowych bardzo pożądana książka.

ODPOWIEDZI REDAKCJI.

„Młodemu Sokołowi.” W bieżącym roku nie będzie urządzony kurs przez prezesa druha Zamoyskiego. Przypuszczamy, że kurs gimnastyczny odbędzie się w przyszłym roku, lecz nic pewnego jeszcze donieść nie możemy. Ogłoszone to będzie w swoim czasie na łamach „Sokoła”.

Pod uwagę druhom-propagandzistom i Zarządom Gniazd.

Pomimo wielokrotnych nawoływań i prośb ze strony wydawnictwa „Sokoła” o regularne uiszczanie się z należności za przesłane egzemplarze, nie nadesłały dotychczas należności za numer 1, 2 i 3 następujące Gniazda:

8,82 zł, Chlewiska 3,78 zł, Swarzędz 5,04 zł, Dąbrowa 5,67 zł, Skórzewo 6,30 zł, Więckowice 8,82 zł, Dopiewice 5,67 zł, Chomęcice 5,67 zł, Gołuski 5,04 zł, Głuchowo 4,41 zł.

OKRĘG ROGOZIŃSKI.

Rogoźno I. 10,08 zł, Oborniki 6,30 zł, Czarnków 6,30 zł, Rogoźno II. 8,82 zł, Stajkowo 6,30 zł, Chodzież 6,30 zł, Dziembowo 4,41 zł, Kruszewo 5,04 zł, Krosin 4,41 zł, Studziniec 6,30 zł, Majkowo 6,30 zł, Dulino (odmówiło przyjęcia), Miłkowo 2,64 zł.

OKRĘG ŚREDZKI.

Środa 8,82 zł, Krzykosy 3,15 zł, Nowe Miasto n. Wartą 5,67 zł, Zaniemyśl 7,56 zł, Pięckowo 3,36 zł, Dominowo 2,52 zł, Chocicza 9,45 zł, Starkowice 6,30 zł, Brzezina 3,78 zł, Witowo 6,30 zł, Brodowo (nie przyjęło), Kruszynek 3,78 zł, Róśibórz 3,78 zł.

OKRĘG WĄGRÓWIECKI:

Wągrówiec 4,42 zł, Kycina 8,19 zł, Gołańcz 9,45 zł, Margonin 6,30 zł, Skoki 12,60 zł, Damasławek 6,30 zł, Popowo Kościelne (nie przyjęło).

OKRĘG WOLSZTYŃSKI:

Rostarzewo 5,04 zł, Obra 5,67 zł, Widzim Stary 4,41 zł, Perkowo 3,15 zł, Bełecin 3,15 zł, Nadnia 1,68 zł, Siedlec 3,15 zł, Wioska 5,04 zł, Radomierz 6,30 zł, Zodyń 2,52 zł.

OKRĘG WRONIECKI:

Szamotuły 9,45 zł, Sieraków 6,72 zł, Międzychód 12,60 zł, Drawsko (nie przyjęto), Hamszysko 2,52 zł, Duszniki 4,41 zł, Wrzeszczyna 3,78 zł, Orliczko 3,15 zł, Podrzewie 5,67 zł, Pęckowo 1,89 zł, Ostroróg 5,02 zł, Otorowo 3,15 zł, Dobrojewo 6,30 zł, Góra 3,8 zł, Grobia 6,36 zł, Rzecin 4,41 zł.

OKRĘG KROBIA:

Poniec 5,04 zł, Krobica 9,45 zł, Żytowiecko 3,78 zł, Wielka Łęka 6,30 zł, Drzewce 2,52 zł, Bączylas 2,52 zł, Pudliszki 3,78 zł, Sarbinowo 5,04 zł, Chwałkowo 6,30 zł.

OKRĘG ILESZCZYŃSKI:

Rawicz 15,75 zł, Bukowiec Górny 4,41 zł, Rydzyna 3,15 zł, Lubonia 2,52 zł, Piaski k. Gostynia 5,04 zł, Bojanowo 7,56 zł, Kąkolowo 3,15 zł, Ziemięce 2,52 zł, Szelejewo 1,89 zł, Strzyżewice 2,52 zł.

OKRĘG LWÓWECKI:

Lwówek 12,60 zł, Niewierz 4,41 zł, Konin 7,56 zł, Nowy Tomyśl 4,20 zł, Łutomek 3,78 zł, Turowo 3,15 zł, Kwilec 3,78 zł, Buczewo 1,89 zł.

OKRĘG OSTROWSKI:

Granowiec (nie przyjęto), Kalisz 3,15 zł, Ołobok 3,78 zł, Wysocko Wielkie 3,15 zł, Pogrzebów 4,41 zł, Bukownica 3,15 zł, Gorzyce Wielkie 1,89 zł, Kobylagóra 2,52 zł, Pruślin 3,15 zł, Zakrzewski 1,89 zł, Topola Mała 3,15 zł, Czekanów 3,78 zł, Chynów 1,89 zł, Zębów 1,89 zł, Strzyżew 1,89 zł, Mikstat 3,78 zł, Lubanów 1,89 zł, Raczycze 1,89 zł, Olesiec Stary 2,52 zł, Franklinów 1,89 zł, Huta 3,15 zł, Zacharzew 1,89 zł, Radłów 2,52 zł, Makoszyce 3,78 zł, Lewkowiec 1,89 zł, Jaskółki 2,52 zł, Westrza 1,89 zł, Sieroszewice (nie przyjęto), Rąbczyn 3,15 zł, Janków Zalesny 2,52 zł, Łakociny 2,52 zł, Garki 1,26 zł, Daniszyn 3,15 zł, Janków-Przygodzice 1,26 zł, Chwaliszew 3,15 zł, Wysocko Małe 2,52 zł, Sadowie 1,89 zł.

OKRĘG KOŚCIANSKI:

Kościan 5,88 zł, Czempin 9,45 zł, Śmigiel 6,30 zł, Zmysłowo 3,15 zł, Brodnica 3,36 zł, Bieżyn (nie przyjęto), Racot 2,94 zł, Głuchowie 1,89 zł, Czacz 3,78 zł, Mikoski 1,89 zł, Jasień 3,15 zł, Srocko Wielkie 3,15 zł, Borowo 1,89 zł, Popowo Stare 3,15 zł, Piechanin 3,15 zł, Zbęchy 1,89 zł, Stankowo 3,78 zł, Bronikowo 2,52 zł, Jerka 3,15 zł, Gołębin Stary 2,52 zł, Kurzagóra Nowa 1,89 zł, Rąbiń 6,30 zł, Witkówki 1,89 zł.

OKRĘG KONIŃSKI:

Konin 7,56 zł, Rzgów 6,30 zł, Golina 6,30 zł, Piotrkowice 3,78 zł, Kłodawa 3,36 zł, Gorławice 2,52 zł, Koło 6,30 zł, Kazimierz Biskupi 3,15 zł, Dąbie 3,78 zł, Wilczyn 3,15 zł, Piotrkowice 4,41 zł.

OKRĘG GNIEŹŃSKI:

Witkowo 6,30 zł, Miłosław 5,04 zł, Pobiedziska 6,30 zł, Janowiec (nie przyjęto), Powidz 5,04 zł, Strzałkowo 6,30 zł, Zagórów 3,78 zł, Słupca 3,04 zł, Czarniejewo 5,04 zł, Kiszkowo 5,67 zł.

OKRĘG GRODZISKI:

Grodzisk 13,23 zł, Rakoniewice 7,56 zł, Gradowice 3,15 zł, Granowo 3,15 zł, Modrze 3,78 zł, Chrośnica 2,52 zł, Kozłowa 2,52 zł, Strykowo n. Miąską 1,68 zł, Szewce 2,52 zł, Dębsko 2,52 zł, Uścięcie 1,89 zł, Ptasek 3,15 zł, Perażyn 3,15 zł.

OKRĘG INOWROCŁAWSKI:

Strzelno 7,56 zł, Mogilno 12,60 zł, Pakość 3,15 zł, Gąsawa 1,89 zł, Kwieciszewo 3,78 zł, Trląg 3,15 zł, Piechcin 3,15 zł, Barcin 3,15 zł, Znin 5,67 zł.

OKRĘG JAROCIŃSKI:

Pleszew 7,56 zł, Koźmin 6,30 zł, Jarocin 16,36 zł, Kobylin 5,04 zł, Żerków 5,04 zł, Sławoszew 3,15 zł, Jaraczew 6,30 zł, Dobrzyca 3,15 zł, Bieździadów 3,15 zł, Stary Krotoszyn 3,57 zł, Kobierno 2,52 zł, Nochow 2,52 zł, Kuczków 1,89 zł, Kolniczki 8,19 zł.

OKRĘG KĘPIŃSKI:

Bralin 3,15 zł, Krązkowy 1,89 zł, Laski 2,52 zł, Olszowa 3,15 zł, Opatów n. Prosną 3,15 zł, Siemianice 3,78 zł, Rychtal 3,15 zł, Mikorzyn 2,52 zł, Wieruszów 2,52 zł, Trzcina 2,10 zł, Swiba 2,52 zł, Myjomyce 1,89 zł, Miechów 3,15 zł, Mielęcina 2,52 zł, Łęka Opatowska 3,15 zł, Biedaszki 1,89 zł.

Dzielnica Pomorska.

OKRĘG 1:

Gdańsk I. 3,15 zł, Nowy Port 3,15 zł, Gdańsk II. 12,60 zł.

OKRĘG 2:

Chojnice 6,30 zł, Ryteł 3,15 zł, Ogorzeliny 1,89 zł, Konarzyny 1,89 zł, Czyczkowy (nie przyjęto), Żalno 1,89 zł, Kiepin 1,89 zł, Lubnia 1,89 zł, Małe Chełmy 1,89 zł, Brzeźno 1,89 zł, Czersk 6,30 zł, Sępólno 3,15 zł, Brusy 6,30 zł, Zalesie 1,89 zł, Kamień 3,15 zł.

OKRĘG 3:

Grudziądz II. 12,60 zł, Grudziądz III. 6,30 zł, Grudziądz IV. 12,60 zł, Grudziądz V. 2,10 zł, Grudziądz VI. 0,84 zł, Mniszek 2,10 zł, Chełmno 12,60 zł, Łasin 12,60 zł, Lipienek 1,26 zł, Michale 3,15 zł, Radzyń 2,10 zł, Okonin 2,10 zł, Grudziądz VII. 2,10 zł.

OKRĘG 4:

Dźwierzno 3,15 zł, Golub 6,30 zł, Lubicz 3,15 zł, Młyniec 2,31 zł, Nowawieś Król. 3,15 zł, Podgórz k. Torunia II. 4,20 zł, Ryńsk 3,15 zł, Toruń I. 12,60 zł, Toruń III. 8,40 zł, Truń IV. (Żeńskie) 8,40 zł.

OKRĘG 5:

Wielkołaka 2,10 zł, Bydgoszcz I. 3,15 zł, Bydgoszcz II. 12,60 zł, Bydgoszcz III. 2,10 zł, Bydgoszcz IV. 4,20 zł, Bydgoszcz-Sienniczek 2,10 zł, Bydgoszcz-Zimnewody 2,10 zł, Bydgoszcz V. 2,10 zł, Bydgoszcz VI. 2,10 zł, Bydgoszcz VII. 12,60 zł, Bydgoszcz VIII. 8,40 zł, Koronowo 4,20 zł, Szubin 3,15 zł, Łabiszyn 3,15 zł, Fordon 6,30 zł, Łągowo 3,15 zł, Wypaleniska 3,15 zł.

OKRĘG 6:

Brodnica I. 3,15 zł, Brodnica II. 12,60 zł, Działdowo 4,20 zł, Lidzbark 6,30 zł, Pokrzydowo 3,15 zł, Grodziczno 3,15 zł, Płońnica 3,15 zł.

OKRĘG 7:

Tczew I. 3,15 zł, Tczew II. 12,60 zł, Starogard 18,90 zł, Gniew n. Wisłą 6,30 zł, Pelplin 12,60 zł, Lubichowo 6,30 zł, Opalenie 1,89 zł, Kol. Ostrowicka 3,15 zł.

OKRĘG 8:

Nakło n. Notecią 9,45 zł, Wyrzysk 4,20 zł, Wysoka 3,15 zł, Sadki 3,15 zł, Anieliny 1,89 zł, Trzeciewnica 1,89 zł, Runowo Kraj. 1,89 zł, Kosowo 1,89 zł, Miasteczko 3,15 zł, Paterek 3,15 zł, Mrocza 6,30 zł, Stare 1,26 zł, Polanowo 1,89 zł, Luchowo 1,89 zł, Polichno 1,89 zł.

OKRĘG 9:

Kartuzy 6,30 zł, Jaroszewy 1,26 zł.

OKRĘG 10:

Wejherowo 3,15 zł, Puck 3,15 zł, Gdynia 6,30 zł, Zornowice 3,15 zł, Rumja Zagórze 3,15 zł, Reda 1,89 zł, Wejherowo 6,30 zł.

OKRĘG 11:

Świecie n. Wisłą I. 3,15 zł, Świecie n. Wisłą II. 18,90 zł, Nowe 3,15 zł, Warlubie 12,60 zł, Przechowo (nie przyjmuje), Gruczno 6,30 zł, Jeżewo 3,15 zł, Pruszcz k. Bydgoszczy 6,30 zł, Drzycim 4,20 zł, Łowin 3,15 zł.

Rower „DÜRRKOPP“
dla znawców
także **maszyny do szycia „WARTA“**
„ELEKTRA“ i wirówki „TITANIA“
Wszystkie części zapas. Naprawuje sumiennie i zaraz

DOM MASZYN „WARTA“, POZNAŃ
Telefon 37 33. Wielka 25. Telefon 20-72.

KAPELUSZE DAMSKIE
MĘSKIE
DZIECIĘCE
BERETY wszelkiego rodzaju, POŃCZOCHY, SKARPETKI
oraz wszelkie inne przybory do stroju.
ŠVENDA & DRNEK - POZNAŃ
STARY RYNEK 43
(naprzeciw głównego wejścia starego ratusza).
HURTOWNIE Szan. Druhom 100% rabatu! DETALICZNIE

...to jest
proszę Pani
najlepsza
herbata

10 kg

40

40

IMPORT HERBATY
St. Milachowski
POZNAŃ
UL. FR. RATAJCZAKA 10

zł 2.60

MIESZANKA HERBATY
CEJLOŃSKA

LIKIERY
WÓDKI
NAJWYTWORNIEJSZE

Kantorowicz

BACZNOŚĆ!

Mundury uroczyste dla druhen i druhów
oraz mundury polowe wykonuje na zamówienie

Stanisław Stoiński, Poznań
ul. Pocztowa 2 i ul. Śniadeckich 4

BACZNOŚĆ!**Pierwszorzędny skład futer**

Wielki wybór najlepszych gatunków. Ceny niskie

A. Łajewski, Poznań, ul. Fredry 1

Uruchomiłem

zupełnie nowoczesny
zmechanizowany

oddział grawerski

i wykonuję po nieby-
wale niskich cenach

specjalnie :

1. Szyldzik[na drzwi, mosiężne lub aluminiowe w różnych rodzajach
2. Szyldziki na maszyny w wykonaniu wklęsłym lub wypukłym jako artykuł masowy. Dostawa odwrotna.

Najtańsze źródło dostawy dla P.P. Grawerów.

Ludwik Kapela, Fabryka stempli

Poznań, ulica Wrocławska 18

Telefony: 1826 i 1827